

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 169-490
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i n i r e k

-1964. április 21.

bb 1. helsinki-be és stockholm-ba készül a magyar állami operaház balettegyüttese - új koncertszámok olga lepesinszkaja betanításában

1 ol/sk-lm fm

1964. április 21.

újabb külföldi vendégszereplésre készül a magyar állami operaház balettegyüttese. a magyar művészek júniusban helsinki-ben az állami operaházban és a stockholmi királyi operaházban tartanak 3-3 előadást. a nagyszámu balettművészből, szcenikai- és műszaki gárdából álló együttes május 31-én indul utnak nágasdy kálmán igazgató vezetésével. június 1-2-3-án helsinki-ben vendégszerepelnek. műsoron csakovszkij: hatyuk tava című balettjének második felvonása, koncertszámok és a poloveci táncok szerepelnek. az együttes június 4-én utazik stockholm-ba, itt 5-6-7-én lépnek színpadra és a „fából faragott királyfi”, -t, koncertszámokat, valamint „a csodálatos mandarint”, mutatják be.

a műsort a helyi operaházak zenekara kíséri, magyar karmesterek: kóródy andrás, tóth péter és fráter gedeon vezényletével. a dirigensek jóval az együttes indulása előtt kiutaznak, hogy résztvegyenek a helyi zenekarok próbáin.

az előadások szólistái : lakatos gabriella, kun zsuzsa, orosz adél, ugray klotild, harangozó gyula, fülöp viktor, róna viktor, havas ferenc és sipeki levante.

a műsor néhány balettrészlet kivételével megegyezik a párizsi vendégszereplés programjával, amellyel a magyar együttes az „arany csillag”, -ot nyerte el. az új koncertszámokat az operaház és az állami balettintézet vendégtanára, olga lepesinszkaja, a szovjetunió népművésze tanítja be. a vendéglátó operaházban táncolják első ízben művészeink csakovszkij csipkerózsika című balettjéből a pas de cinq-et, amelyet négy férfitáncos és ugray klotild, illetve kékesi mária ad elő. ugyancsak ebből a balettből táncol kettőst kun zsuzsa és sipeki levante, minkusz: don quijote című pas de deux-jét pedig lakatos gabriella és havas ferenc mutatja be./mti/

--

-1-

bb 2. harmincmillió köbméter árvíz - öntözésre

vid tr szb ie

1964. április 21.

a tiszai árvíz a nagy kártétel mellett csekély „hasznot”, mintegy 300 000 forint megtakarítást is hozott. a közép-tisza-vidéki vízügyi igazgatóságnak ugyanis ennyibe került volna szolnok megye területén a víztárolók és a tiszát követő holtágak feltöltése. most egyszerűen gravitációs úton 30 millió köbméter vízzel telítődik a fegyverneki, a szajoli, az alcsiszigeti és a többi víztároló. a visszatartott vízből a tárolók környékén gazdálkodó termelősövetkezetek és állami gazdaságok mintegy nyolcezer hold földet tudnak egyszer megöntözni. /mti/

..-

bb 4. félmillió virág pompázik a fővárosi parkokban és a tereken

i cs/tr szb ie

1964. április 21.

a késői tavaszodás ellenére fővárosszerte szinte egyik napról a másikra kivirultak a virágágyak, s már április 4-re 3 200 tulipánt és kereken 10 000 cinereát ültettek ki a fővárosi kertészeti vállalat munkásai. az utcákon csaknem félezer óriás kővázában pompáznak azóta is a sokszínű dus cinereák. az elmúlt hetekben 200 000 négyzetméternyi új gyepet vetettek a parkokban és a tereken. a hónap végéig még további 50 000 négyzetméter gyepágyat telepítenek, május 31-ig pedig 130 000 négyzetméteren felülvetés-sel „gyógyítják”, a pázsit sérüléseit. elgondolkoztató tény, hogy évente 200 - 250 000 négyzetméternyi gyepet „gyalogolnak ki”, a járókelők. de a galambok szintén nagy károkat okoznak, főleg a frissen vetett gyepeken.

a virágágyak zömét kétnyáriakkal ültették be. jelenleg körülbelül félmillió árvácska, százszorszép és viola pompázik a tarka tulipán-csikkok szomszédságában. az évelő virágok közül a szarkaláb, a lángvirág és az őszirózsa 23 000 példányban került ki az ágyásokba. a rózsakertek növényállományát 12 000 rózsatővel bővítették, illetve pótolták a hiányokat. a parkokban, az utcákon szintén befejezés előtt tartanak már a fás növények telepítésével. sorfából ötezret, parkfából 28 000-et, a sövénynövényekből és a cserjefélékből 32 000-et ültettek ki, az árnyékos parkrészekre 100 000 fő borostyánt raktak ki pázsitpótlónak.

a parkok, köztér virágpompáját május közepén váltják fel majd késő őszi virágzó egynyáriakkal. a tervek szerint különösen sok muskátli, canna, salvia, petunia és tátika-féle kerül az addig elvirágzó kétnyáriak helyére. /mti/

..-

- 2 -

mo

bb 3. windgassen, kucharski, cappuccilli és prevedi vendégszereplése az erkel színház május műsorán

i ol/tr szb fm

1964. április 21.

májusban is több neves külföldi énekes vendégszerepl az erkel színházban. 5-én a tannhäuser, 7-én a Lohengrin címszerepében mutatkozik be a budapesti közönségnek wolfgang windgassen, a neves wagner-énekes, a bécsi operaház tagja. 16-án a Tosca előadásán cavaradossi szerepében andrej kucharskit, a pozsonyi operaház művészt hallhatja a közönség. ismét budapestre érkezik piero cappuccilli olasz énekművész, aki tavaly szeptemberben már nagy sikert aratott fővárosunkban scarpia és rigoletto alakításával. cappuccilli 19-én a rigoletto címszerepét, 22-én az álarcosbál előadásán rené szerepét énekli. - 1962-ben egy olasz stagione tagjaként mutatkozott be hazánkban bruno prevedi, a milánói scala tagja, majd az elmúlt év májusában budapesten, nyáron pedig a szegedi szabadtéri játékokon nyújtott emlékeztető alakítást. a népszerű olasz operaénekes 27-én a turandot előadásán kalaf, 31-én a végzet hatalmában alvaro szerepét énekli. /mti/

..-

bb 5. új pézsmá- és vidratanyák szatmárban

vid sk szb ie

1964. április 21.

a szatmári erdőhát és^a bereg vidéke igen gazdag értékes prémes állatokban. a lassu folyású tiszta, szamos, tur és kraszna folyók nyugodt környezetet, bő élelmet adnak a vidráknak, a sok természetes tó és holt folyómeder pedig csaknem 30 000 pézsmacsalád tanyája. a szatmári vadászterület az utóbbi években azonban már szűknek bizonyult a prémes állatoknak. gyüre, aranyosapáti, kisszekerkes községek holt folyómedreiben olykor ezrével lepték el a tó víztükrét, s szinte teljesen kiaknázták azok apróhal-készletét. az idei árvíz így valóságos „megmentőként”, érkezett a pézsmák, vidrák számára. az alacsony fekvésű területek ugyanis újra megteltek vízzel, s rövid idő alatt új pézsmá- és vidratanyák keletkeztek. a vásárosnaményi járásban például mintegy kétezer holddal növekedett a többnyire eddig is hasznavehetetlen mocsarak vízfelülete és most már ezekben is megtalálhatók az értékes prémes állatok. a vadászok rövidesen szemléket tartanak a „pézsmá-tanyákon”, és előre készülnek az őszi nagy zsákmányra. /mti/

..-

- 3 -

mo

bb 7. kiállításra készül az iharosberényi tsz négylábu csirkéje

vid ss-lm ie

1964. április 21.

a csurgói baromfikeltető állomástól kapott naposcsibék között az iharosberényi új erő termelőszövetkezet vezetői meglepetéssel fedeztek fel egy „többlábu”, kiscsirkét. a gondozók megkülönböztetett bánásmódban részesítették a ritkaságszámbamenő jószágot, amelynek négy lába fejlődött ki, bár kettő rövidebb, mint amelyekén jár.

a most már nyolc hetes négylábu csirke szépen fejlődik, jól érzi magát a nevelőben és súlya eléri a 70 dekát. a termelőszövetkezet vezetősége úgy döntött, hogy a furcsa állatot felviszi a mezőgazdasági kiállításra, ahol bizonyára sok nézője akad majd. /mti/

-. -

bb 6. operabemutató szegeden - gottfried von einem is részvesz operája első magyarországi előadásán

vid j-lm fm

1964. április 21.

a szegedi nemzeti színházban az évad utolsó operabemutatójára készülnek. a program szerint április 29-én hazánkban először mutatják majd gottfried von einem „danton halála”, című operáját. a mű büchner drámájának felhasználásával készült: két felvonás hat képébe sűríti a prózai előadás számos jelenetét. a danton halálát az 1940-es évek elején a salzburgi ünnepi játékokon mutatták be először. az előadás akkori sikeréhez magyar karmester járult hozzá: fricsay ferenc vezényelte a zenekart. az opera azóta sikert aratott német és osztrák színpadokon.

a szegedi előadás előkészületeiről versényi ida rendező az mti munkatársának elmondotta, hogy a színház művészei nagy lelkesedéssel készülnek az opera bemutatójára, von einem művében szinte minden énekesük színpadra lép. nagy létszámú kórus, nagy tömegű szereplőgárda fellépése teszi majd látványossá, mozgalmassá az előadást. a hazánkban eddig még nem játszott opera zenéje hiven tükrözi - még talán a drámánál is sűrítettebben, mélyebben - a kor forradalmi hangulatát.

az operához sándor lajos tervei alapján modern díszletek készültek. egy alapdíszlet mellett csupán jelzések mutatják majd a különböző jelenetek színhelyét.

a főbb szerepeket gyimesi kálmán, vadas kiss lászló, szabó miktós, sinkó györgy, karikó teréz, illetve alpár mária énekl. a zenekart vaszy viktor vezényli.

a szerző, gottfried von einem, a bécsi konzerthaus igazgatója most értesítette a szegedi színházat, hogy 27-én magyarországra érkezik, megtekinti a főpróbát és operája első magyarországi előadását is. /mti/

-. -

- 4 -

mo

bb 8. új gimnáziumok épülnek a fővárosban

i hi/hné/m/zs

1964. április 21.

a fővárosi tanács - különösen a középiskolával kevésbé ellátott külső városrészekben - új gimnáziumokat épített, illetve a meglévőket bővít.

kispesten a gutenberg körüti 16 tanuló csoportos általános gimnázium felépítésével hosszú időre megoldódik majd a fiatalok középfokú oktatása. a körülbelül 11 millió forintba kerülő új tanintézetnek korszerű előadóhelyisége, műhelyterme, nagyméretű tornacsarnoka és melegítő konyhája is lesz. a 22. kerületben, a budai nagy antal gimnázium bővítésével biztosítanak helyet a továbbtanuló fiataloknak. a négymillió forint értékű beruházásból négy osztálytermet, valamint műhelytermet és szertárakat rendeznek be.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága legutóbb két újabb korszerű gimnázium beruházási programját is jóváhagyta. mindkét intézmény 16 tanulócsoporthoz lesz, az építési költségük egyenként 12 millió forint. az egyik a 11. kerület központjában, a tétényi uton épül majd fel a másik pedig a 15. kerületi dózsa györgy uton. /mti/

-. -

bb 9. árokba esett az utas, a vezető nem nyújtott segítséget - három és féleves szabadságvesztésre ítélték a kötelességét elmulasztó motorost

i bc/tné/m/zs

1964. április 21.

bóta jános gépkezelő egy este motorkerékpárral munkahelyének, a jászberényi állami gazdaságnak központjába ment. itt találkozott egyik barátjával, s elhatározták, hogy jászjókóhalmára motoroznak. mintegy másfél kilométert haladtak, amikor bóta jános integetésre lett figyelmes: a gazdaság egy másik dolgozója, mészáros lászló állt az út mentén. jelzésére a motoros megállt. a várakozó férfi, aki enyhén ittas volt, megkérte a vezetőt: vigye el jászberény felé, mert egy korábban eltávozott barátját szeretné utolérni. bóta jános engedett a kérésnek, barátja pedig, aki addig vele utazott, átadta a helyét az új utasnak.

az út, amelyen haladtak, rövid szakaszon igen rossz állapotban volt, gödrök tátongtak rajta. a vezető ennek ellenére, nem csökkentette a sebességet. a gödröket kerülgetve egy hirtelen irányváltoztatásnál mészáros lászló leesett az ülésről, a az árokba gurult. bóta jános nem nyújtott segítséget a szerencsétlen férfinak, tovább-robogott s hazament. mészáros lászló az eséskor nem sérült meg súlyosan, de kisebbfokú agyrázkodás miatt elvesztette az eszméletét, gyomra felkavarodott s ennek következtében a légutak elzáródtak, az eszméletlen férfi megfulladt. /folyt.köv./

8.00/-n

912 2. rész

-5-

bb 9. /árokba ... 1. folyt./ m

életét orvosi beavatkozás nélkül, már azzal meg lehetett volna menteni, ha fekvő helyzetéből felültették volna, a felelőtlen motoros a halálhír hallatára elrejtőzött, s csak akkor jelentkezett, amikor tudomást szerzett arról, hogy a rendőrség keresi.

a legfelsőbb bíróság bóta jánost három és félévi szabadságvesztésre ítélte és három évre eltiltotta a gépjárművezetéstől.
/mti/

bb 10. szántó kovács jános eddig ismeretlen levelei kerültek elő

vid/j/m/fm

1964. április 21.

a 70 évvel ezelőtt, 1894. április 22-én hódmezővásárhelyen lezajlott tüntetések hőseinek, szántó kovács jánosnak eddig ismeretlen levelei kerültek elő a szegedi állami levéltárból. az értékes dokumentumokat oltvai ferenc, a levéltár igazgatója találta meg a régi makói iratanyagok rendezésekor. a leveleket annakidején házkutatások alkalmával kobozták el szántó kovács jános makói harcostársaitól.

szántó kovács jános a leveleket a makói szocialistákhoz írta. ezek a dokumentumok és néhány most előkerült válaszlevél is tanúsítják, hogy a makóiak agrárszocialista mozgalma szántó kovács jános szervezte. biztatta őket munkásegylet alakítására és május elseje méltó megünneplésére. a levelezésből kiderült, hogy a makóiak átjártak vásárhelyre, ott tapasztalatokat gyűjtöttek, és a vásárhelyi szocialisták, szántó kovács jános tanítványai makón is segítettek a szervezésben. a makóiak közreműködésével szántó kovács mozgalma egész csanád megyére kiterjedt.

a hódmezővásárhelyi tüntetés 70. évfordulójára - a most megtalált levelek adatait is felhasználva - oltvai ferenc, a szegedi levéltár igazgatója tanulmányt írt a hódmezővásárhelyi agrárszocialista mozgalomról. a tervek szerint ezt külön füzetben is kiadják. szántó kovács jános most előkerült leveleit pedig a hódmezővásárhelyi tornyai jános muzeumban kiállításon mutatják be az érdeklődőknek. /mti/

8.08/-n

-6-

913 *2. rész*

bb 11. a magyar könyvkiadás reprezentatív művekkel emlékezik meg a shakespeare jubileumi évről

i bi/tr/m/fm

1964. április 21.

április 23-án ünnepli az emberiség shakespeare születésének 400. évfordulóját. a nevezetes jubileum eseménysorozatai természetesen nem szorítkoznak egyetlen napra: az egész 1964. év - shakespeare emlékévként vonult be az egyetemes emberi kultúra történetébe. az ünnepi színházi előadásokon, kiállításokon, rádió- és televíziós programokon, filmbemutatókon kívül a magyar könyvkiadás is méltó emléket kíván állítani az angol költőfejedelem művészetének.

a legnagyobb szabású vállalkozás az európa könyvkiadó terében szerepel: az év végére diszkiadásban, bibliapapíron, két kötetben megjelenteti shakespeare összes műveit. a kiadás kétféle változatban, egész bőrkötésben és vászonkötésben áll majd az olvasóközönség rendelkezésére.

a magyar helikon könyvkiadó ugyancsak diszes kiadásban, szóbó lőrinc fordításában, igen nagy példányszámban /10.400 példány/ shakespeare szonettjeivel örvendeztetni meg a szép költemények kedvelőit. a könyvet würtz ádám rézkarcai díszítik majd.

a gondolat könyvkiadó három kötetet is áldoz az évfordulónak. benedek marcell már megjelent shakespeare tanulmányain kívül rövidesen napvilágot lát kéry lászló: shakespeare vigjátékai című kötete és az európai antológia sorozatban - kulín katalin szerkesztésében - az utazás a régi angliában című gyűjteményes kiadvány. ez a válogatás shakespeare korának színes, mozgalmas hétköznapjait eleveníti meg. bemutatja londont, a vidéket, az angol emberek munkáját és szórakozását. a kor gazdag pamflettirodalomból, naturalista hangnemben született röpirataiból merített idézetek érdekes fényt vetnek a korabeli társadalom életére. az antológia egyes fejezeteit tanulmányok vezetik be.

végül a szépirodalmi könyvkiadó jóvóltából az olcsó könyvtár sorozatban 32.000 példányban jut el az olvasókhoz a romeo és julia.

a statisztikák kedvelőinek érdekes összehasonlítási alapul szolgálhatnak az alábbi adatok, amelyek az eddig megjelent shakespeare-kiadások számát és a kötetek példányszámát tüntetik fel.

magyarországon a könyvnyomtatás kezdete óta magyar nyelven shakespeare összes műveinek 13 különféle kiadása jelent meg. három sorozat töredék maradt, tíz azonban teljes kiadásnak számítható, bár egyesek csak a színműveket tartalmazzák.

/folyt.köv./

8.14/-n

-7-

914 *2. rész*

bb 11. /a magyar ... 1. folyt./ m

shakespeare egyes műveit összesen 169 önálló kiadásban 1,072.100 példányban, a gyűjteményes művekben pedig 411 kiadásban 3,275.200 példányban adták ki.

az összes műveket felölelő kiadásokon kívül tehát shakespeare egyes művei összesen 580 kiadásban 4,347.300 példányban láttak napvilágot. ebből a felszabadulás előtt 399 kiadás - 1,757.900 példány - a felszabadulás után 181 kiadás - és az előzőt másfélszeresével meghaladó 2,589.400 példány - jelent meg.

a két legnépszerűbb munka - példányszámok alapján ítélve - a hamlet és a szentivánéji álom: az előbbi 328.400, az utóbbi 393.200 példányban jelent meg eddig magyar nyelven. /mti/

...-

bb 12. a münchen-bécs-budapest rallye legnehezebb szakaszán fotócellás berendezéssel mérik a gyorsaságot a versenybírók

i nbj/gg/m/vg

1964. április 21.

gazdag versenyprogramot szervez a magyar autóklub, együttműködve a nyugatnémet és az osztrák autóklubokkal május 1-3 között megrendezi a három város - münchen-bécs-budapest - rallye versenyt, amelyen előreláthatólag 147 kocsi küzd az elsőségért. a versenyzők május 2-án hajnalban lépik át a magyar határt, onnan a következő útvonalon haladnak: győr-zirc-veszprém-csopak-tihany-badacsony-kezdőhely - a balaton déli partja-majd csákvár-bicske, tovább pedig az e/5-ös úton budapestig. ezen az utszakason akár 200 kilométer sebességgel is haladhatnak. a verseny utolsó szakasza, hegyi úton vezet, Óbudáról, az ujlaki templom mellől a hármashatárhegyig. ez a 4,5 kilométer hosszú hegyi út kemény próba elé állítja a versenyzőket, hiszen éles kanyarok váltják egymást. a versenybírók fotócellás berendezéssel mérik a gyorsaságot, a rendezők a verseny megfelelő lebonyolítására a rajt és a cél között rövidhullámú rádió összeköttetést is teremtenek. természetesen a nagyszerűnek ígérkező versenyt a közönség is megtekintheti. az ünnepélyes díjkiosztásra május 3-án kerül sor.

a magyar autóklub május 9-10-én rendezi meg a 4-es országos autós találkozót tihanyban, ahol átadják a balesetmentes közlekedésért emlékérmét és plakettet azoknak a magángépkocsivezetőknek, akik öt, illetve tíz esztendőn át balesetmentesen vezettek. a találkozó egyben kellemes szórakozást is nyújt a résztvevőknek.

/folyt.köv./

8.50/-n

-8-

915 2. rész

bb 12. /a münchen- 1. folyt./ m

a korányári program egyik kiemelkedő sporteseménye a grand prix, amelyet a magyar autóklub június 7-én a városligetben rendez meg. előreláthatólag tizenkét ország, anglia, ausztria, belgium, csehszlovákia, finnország, franciaország, lengyelország, magyarország, a német demokratikus köztársaság, a német szövetségi köztársaság, olaszország és svájc legjobb, mintegy negyvenöt versenyzője méri össze tudását.

a nyáreleji programhoz tartozik az is, hogy a tervek szerint júniusban átadják a magyar autóklub új, romer flóris utcái székházát. az avatóünnepségre külföldi autóversenyzőket is várnak. /mti/

...-

bb 18. néprajzi térkép a közép-tisza vidékéről

vid/j/m/fm

1964. április 21.

érdekes munkával készült el szücs sándor naprajzkutató, a karcagi győrffy istván nagykun múzeum nyugalmazott igazgatója. összegyűjtötte a közép-tisza vidék, a nagykunság, a jászság, a tiszazug és a „kis hortobágy, népi iparának, mesterségeinek tárgyi emlékeit, és ezek alapján elkészítette a közép-tisza-vidék néprajzi térképét. a térkép szemlélteti, hogy az egyes tájegységeken milyen ősi népművészeti ágak hagyományai lelhetők fel még ma is. a karcagiak és a mezőturiak különösen a kerámia-tárgyakat formálták és készítik ma is nagy ügyességgel. a tiszafürediek a népi motívumokkal ékesített, festett butoroknak voltak a mesterei, de kitűnően értettek a nyeregkészítéshez is, amelyet a hortobágyi csikósok használtak. jászápátiban a kötélverés és a kékfestés, kunhegyesen a mézeskalács-készítés jelentette a vezető népi iparágat. a régi hagyományokat a vidék csaknem valamennyi táján tovább ápolják. mintegy 20 országba exportálják a kerámiákat, juhász- és pásztorfaragásokat, csipkéket. a népi iparművészet új ágazattal is bővült: mezőturról perzsa és torontáli szőnyegeket is szállítanak hazai üzletekbe és külföldre. /mti/

...-

8.55/-n

-9-

916 2. rész

bb 14. a cigarettapapirtól a kartonig - új műszer a papír minőségének javításához

i kf kf vm vg

1964. április 21.

az irodagépipari vállalat a papíripari kutató intézettel közösen sok olyan újfajta műszer előállításával kísérletezik, amely a papírgyártás termelékenységét növeli, ugyanakkor javítja, egyenletessé teszi és állandósítja a papír minőségét. igen sok gyárban ugyanis még hagyományos módon ellenőrzik a papír egyenletességét. a gépeket gyakran leállítják, a hengerről mintát tépnek, s lemérik annak súlyát. ez azonban csak esetenkénti, s utólagos ellenőrzésre ad lehetőséget.

az üzem és az intézet munkájának eredménye a legkorszerűbb mérőberendezések közé sorolható ugynevezett izotópos négyzetméter súlymérő. a készülék folyamatosan, gyártás közben, érintés és roncsolás nélkül vizsgálja, hogy a papír megfelel-e az előírt követelményeknek. a berendezésen beállítható a legjobb technológiának megfelelő minőség. amennyiben a készülő papír vastagabb, vagy vékonyabb az előírtnál, elektronikus türesjelző piros és zöld lámpával, sőt hangos, figyelmeztető dudaszóval adja hírül a gyártás rendellenességeit. a műszer 30 grammtól 1 000 grammig mér, gyakorlatilag a cigarettapapirtól a vastag kartonig mindenféle papír gyártásánál használható. ezenkívül jó szolgálatot tesz a bőr-, a textil- és a műanyagiparban is.

az új műszer mintapéldánya sikerrel vizsgázott a kartonlemezgyárban, ahol egy gépre felszerelve évi hárommillió forintot takarított meg használatával. a vizsgán kitűnt az is, hogy a négyzetméter súlymérő megállja a helyét nemzetközi szinten is. a magyar műszer ugyanis nemcsak egy ponton, hanem mozogva, az anyag teljes szélességében képes a papír, a műanyag fólia stb. ellenőrzésére.

az irodagépipari vállalat megkezdte az új műszer próba sorozatgyártását, s még az idén sor kerül tömeges előállítására. ezzel egyidőben foglalkoznak azzal, hogy a műszert a papírgyártás teljes automatizálására alkalmassá tegyék./mti/

bb 13. autószipőket gyártanak bonyhádon

vid lk vm ki

1964. április 21.

a bonyhádi bőripari ktsz autósok részére gyárt sportcipőket külföldi megrendelésekre. a különféle színekben, bocskorvarrott eljárással készülő könnyű nyári bőrcipők iránt egyre növekszik a kereslet. a bonyhádi szövetkezetben mintegy ötezer pár ilyen cipőt készítenek negyedévenként./mti/

9.00/-n

-10-

917 2. rész

bb 15. nagyüzemi gondozásba vették a híres szatmári ősz-szilvásokat

vid tr vm ie

1964. április 21.

a tiszta árterében, a penyigétől záhonyig mintegy ötven kilométer hosszan elterülő híres ősz-szilvásokat nagyüzemi gondozásba vették a szabolcs-szatmár megyei termelősövetkezetek. a vásárosnaményi, a mátészalkai és a kisvárdai járás 16 községének határát szilvatermő övezetté nyilvánították, ahol már az idén korszerű gépesített növényvédelemmel óvják a fűszeres illatu gyümölcs minőségét. különösen nagy gondot fordítanak a besztercel, a vörös és a penyigei szilvafajtákra, mert ezekből nagy mennyiséget akarnak külföldre szállítani. a kállósemjéni növényvédő gépállomás és a közös gazdaságok nagyteljesítményű ködszórói máris munkához láttak az ősszilvásokban, s az idén többször megismétlik a kártevők elleni „irtó hadjáratot”, már a duzzadt rügyek dus virágzást ígérnek, s így a nagyüzemek bőséges szilvatermésre számítanak./mti/

bb 16. fellendül a híres olaszfalusi káposzta termelése

vid sk vm ie

1964. április 21.

a bakonyban, 400 méter magasan a tenger szintje felett olaszfaluban alakult ki az ország egyik legnevesebb káposztatermő vidéke. a sajátos zamatu, jól tartósítható káposzta termesztésével már többszáz éve foglalkoznak. értékre jellemző, hogy az 1840-es években a községi előljárók határozatot hoztak, amely szerint az egész országban keresett zöldségféléket egy gazda legfeljebb 600 négyszögölon termelhetette, hogy magas árát ne ronthassák le.

most az olaszfalusi termelősövetkezet a legnevesebb káposzta-termelő gazdák irányításával nagyüzemi táblán neveli a vitamindus növényt. az idén helyben termelik meg a szaporítóanyagot is. a régi olaszfalusi fajtát apróbb, tömörebb fejű holland fajtával keresztezték, s a hibrid az elmúlt évi tapasztalatok alapján megtartotta a hazai fajta különös zamatát, viszont, mivel tömörebb, könnyebben tárolható. a szövetkezet tagjai most vetik a káposzta magját a háztáji kiskertekben, május végén majd innen ültetik ki a termelősövetkezet tábláira. az idén előre láthatólag 20.000 mázsa káposztát juttatnak el az olaszfalusi szövetkezeti gazdák a dunántúli ipari településekre és a fővárosba./mti/

9.06/-n

-11-

bb 17. május elején nyílik a miskolci herman ottó muzeum állandó kiállítása

vid j vm fm

1964. április 21.

a miskolci herman ottó muzeumban május elején nyílik az állandó helytörténeti kiállítás öt teremben, valamint a folyósókon felállított 40 tárlóban és 18 tablón mutatják majd be borsod-abauj-zemplén megye történetét az őskortól a tanácsköztársaság korszakáig.

rendkívül gazdag az őstörténeti rész, amely csaknem két termet foglal el, mintegy 1000 kőeszköz, vonaldiszes kerámia, agancskapa és más használati és munkaeszköz mutatja be a 150.000 éve élt bükki ősembernek a szeleta-barlangban, a subalyukban és más-hol feltárt emlékeit. kiállítják a rézkori, ugynevezett bodrogkereszturi kultúra emlékeit, valamint az őzd-center közelében kiásott, emberformájú halotti urnákat, amelyekhez hasonlókat eddig csak kizsiában találtak.

felsorakoztatják a kiállításon a megye román és gótikus stílusú építészeti emlékeit, többek között a vizsolyi és a szalonnai árpád-kori templomok falfreskó-maradványait. külön tablók szemléltetik a török-kori végvárak: szendrő, boldogkővár történetét és a szuhogy-cserbakői egykori bebek-várban feltárt pénzhamisító műhelyt. a ritkaságok közé tartozik első rákóczi györgy aranyozott vertezüst-kupája, valamint a hazai gótikus faszobrászat páratlan remeke, az ugynevezett diósgyőri madonna és a károli gáspár-féle vizsolyi biblia.

külön termek mutatják be a borsodi iparvidék, rudabánya bányaváros középkori bányászkodásának, a garadna völgyi őskohóból kifejlődött diósgyőri lenin kohászati művek történetét, valamint a zempléni hegyek között működött kőedénygyárak és üveghuták termékeit.

gazdag anyag szerepel majd a kiállításon az egykori bodrogközi agrárproletárok megmozdulásairól, valamint a diósgyőri és őzdi munkások harcainak történetéről is. az utolsó tablók a tanácsköztársaság borsodi vonatkozásait, valamint a miskolci csata történetét szemléltetik./mti/

- . -

l

9.12/-n

-12-

bb 19. megkezdtek a munkát a balatoni kotróhajók

i sb/tm/m/vg

1964. április 21.

a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat négy balatoni kotróhajója kifutott téli pihenőhelyéről és megkezdte a strandok, kikötők tisztítását. az idén mintegy 15 fürdőhelyen és 8 kikötőben egyengetik a tó medrét. eltávolítják a nádtorzsákat, az iszapot és a kivájt mederrészek helyére homokot terítenek. kétműszakos munkával csaknem 800.000 köbméter iszapot kotornak ki az év végéig. a nyári fürdési idény kezdetére azonban már a strandok jelentős részében befejezik a munkát. többek között rövidesen átadják balatonalmádi, szigliget, balatongyörök és révfülöp strandját. az év közepén sor kerül a keszthelyi vízitelep öblének rendbenozására, mintegy 12.000 köbméter iszap és nád eltávolítására is.

az elmúlt években többször is előfordult, hogy a balatoni vihar hullámsírba temette a vállalat egyik-másik kotróhajóját. legutóbb az fk-123-as kotró pihent hónapokig a víz alatt, amíg újra kiemelték. a vállalat dolgozói azonban a télen át alakították és viharállóvá tették a hajót. a kotró oldala eddig csak mintegy 80 centiméternyire állt ki a vízből, de most 60-70 centiméter magas védőlemezzel szegélyezték a fedélzetet. így már nem csaphatnak át a hullámok a hajó felett, s ha mégis víz kerülne a fedélzetre, akkor a légmentesen záródó ajtók és ablakok állják el útját. az fk-123-as kotróra két őrfülkét, az fk-126-os jelűre pedig hat lakókabint is építettek./mti/

- . -

bb 21. épül a castrum-negyed dunaujvárosban

vid/lk/m/ki

1964. április 21.

dunaujváros új lakónegyede, az egykori római castrum területén az idén tovább épül. ezen a részen ebben az évben 328 lakást építenek fel középblokkos módszerrel, nyolcvankét lakás pedig jövőre készül el.

a dunaujvárosi lakásépítők téli elmaradásukat már pótolták.
/mti/

- . -

l

9.20/-n

-13-

bb 20. üdülőtelep épül orfű térségében

vid lk vm ki

1964. április 21.

a mecsek egyik legszebb részén, orfű térségében alakítják ki pécs új üdülőkörzetét. egy 17 holdas mesterséges csónakázó tó már készen várja a kirándulókat. a másik, amely két kilométer hosszú és nemzetközi vízi sportversenyek rendezésére is alkalmas lesz, az idén épül meg. a mesterséges tavak körül üdülő-és vikendházakat építenek. már most gondoskodnak arról, hogy ezek a házacskák jól illeszkedjenek a környezetbe. ezért a tanács pályázatot hirdetett olcsó, a környéken található anyagokból kivitelezhető, esztétikailag szép, szerkezetileg célszerű vikendházak tervezésére.

a pályázatra 24 terv érkezett, s közülük hetet részesített díjazásban, kettőt pedig megvásárolt a tanács.

a közelmúltban megtörtént a mesterséges tó felett emelkedő domboldalon a telkek kijelölése./mti/

bb 22. megjelent a „háztáji kézikönyv,,

1 kz vm ie

1964. április 21.

a földművelésügyi minisztérium és a szövetkezetek országos szövetsége kezdeményezésére az ország minden községében részletes intézkedési terv készül a háztáji gazdaságok növénytermesztési és állattenyésztési lehetőségeinek kihasználására. a tervek készítésének és végrehajtásának részesei és egyben felelősei is a földművelésügyi szövetkezetek. e munka elősegítése érdekében a szövetkezetek országos szövetsége fölmérte a háztáji gazdaságok lehetőségeinek kihasználásához szükséges eszközöket, az ezzel kapcsolatos jó tapasztalatokat. az összegyűjtött hasznos és gazdag anyag „kézikönyv a háztáji és kisegítő gazdaságok termelésének elősegítésére,, címmel nyomtatásban is megjelent. a kézikönyv mellékletben közli a háztáji gazdaságok termelését érintő legfontosabb rendeleteket is./mti/

8.30/-n

-14-

bb 23. csaknem 700 hektár kopárost hódítottak vissza az erdőnek a pilisekben

vid/tr/m/ie

1964. április 21.

a pilis hegyvonulatának pilisvörösvári és piliscsabai részén hatalmas kopárosokat telepítettek be a pilisi erdőgazdaság dolgozói. a nagykiterjedésű területeken valamikor erdőségek voltak, a túlzott legeltetés következtében azonban mintegy száz évvel ezelőtt teljesen elkopárosodtak. visszahódításukat még sosem alkalmazott, bátor módszerrel kezdték néhány évvel ezelőtt. szilas károlynak, a pilisi erdőgazdaság csoportvezetőjének ujtásával a korábbi próbálkozások, a költséges, gödrös csemeteültetés helyett a teraszosan kiképzett hegyoldalakba aklimatizált fekete fenyőkről gyűjtött magot vetettek.

a szilakibuvásos kopárosokon, ahol vagy rendkívül vékony, vagy egyáltalán nincs is föld és humuszréteg, a csemeték gyökerei nehezen kapnak életre. a magból kifejlődő növény viszont a száraz, kőzusalékos talajban is jól meg tud kapaszkodni. a beültetett területeken sehol sincsenek „fehér foltok,, a kikelt csemeték életerősek, a száraz nyarakat, a sziklás talaj ilyenkor szinte sivatagi szárazságát, a nem ritkán ötven fokos talajmenti hőmérsékletet is jól kiállták. a hat évvel ezelőtt ültetett telepeken már 40-50 centiméteresek a csemeték.

a gazdaság ebben a hónapban befejezi a tavaszi tervében szereplő harminc hektár beültetését, és ezzel már csaknem 700 hektárnyi kopárost hódítottak vissza. a pilisi erdőgazdaság új módszerét számos más erdőgazdaság is eredményesen hasznosítja./mti/

bb 25. járási uttörőtábor épül apátistvánfalván

vid/j/m/fm

1964. április 21.

a szentgotthárdi járásban, apátistvánfalva festői környezetében több mint egymillió forintos beruházással járási uttörőtábor épül. a tábor felépítésére az egész járás összefogott. községek, üzemek, tsz-ek, szakcsoportok, állami gazdaságok jelentős összeggel, szakipari munkával, szállítóeszközökkel, illetve társadalmi munkával járulnak hozzá a tábor építéséhez. a tábort még az idén birtokukba vehetik a fiatalok./mti/

9.36/-n

-15-

bb 30. több-hasznu zöldtrágyázás a szőlőkben - fiatal pécsi kutató úttörő kísérletei

vid/tr/m/ie

1964. április 21.

dr. diófási Lajos tudományos kutató, a szőlészeti kutató intézet pécsi munkatársa érdekes kísérletet kezdett a szőlők talajerőpótlásának megoldására, a szőlőgazdaságoknak ugyanis országszerte nagy gondot okoz a szerves-trágya hiánya és ez a helyzet - főleg az öntözött szántóföldek egyre növekvő trágyaigénye miatt - a jövőben sem javul. a fiatal pécsi szakember most a szőlők zöldtrágyázásának legjobb módszereit kutatja, amivel hazánkban úttörő munkát végez.

a 250-350 centiméter távolságra telepített szőlősorok közé ősszel, illetve kora tavasszal gyorsan fejlődő, nagy zöldtömeget adó növényeket vetettek. ezek - például őszi káposztarepce, rozskeverék, korai zöldborsó - május 20-ig, vagyis mire a szőlő fejlődése erőteljesebben megindul és megkezdődik a permekezés - „készen vannak„ be lehet szántani a zöld vetéseket és ezzel megtörténik a föld trágyázása. ez nemcsak a szervesanyag pótlását oldja meg, hanem olcsóbbá is teszi a szőlőtermesztést, mert a zöldtrágya „helyszíni előállításával„ a gazdaságok megtakarítják az igen tetemes szállítási költségeket. ezenkívül - mintegy „melléktermékként„ - a zöldtrágyázás céljára vetett növények a hegyoldalakon telepített szőlőkben erózió ellen is védik a talajt.

a kutatóintézetben folyó kísérlettel egyidejűleg dr. diófási Lajos üzemi méretekben is foglalkozik a zöldtrágyázással. a villány-siklói állami gazdaságban, valamint a siklói magyar-bolgár testvériség, a szajki úttörő és a villányi új alkotmány tsz-ben zöldborsót vetettek a szőlősorok közé. ennek kettős haszna van: májusban leszedve primőrárúként értékesíthetik a termést, a visszamaradt szárrészt pedig zöldtrágyának beszántják a földbe. /mti/

...-

bb 31. meghonosodott vas megyében a pó völgyéből származó lódi here

vid/tr/m/ie

1964. április 21.

vas megyében, a csákánydoroszlói Kossuth termelőszövetkezetben néhány évvel ezelőtt kezdtek kísérletezni a pó völgyéből származó lódi here termesztésével. a hazánkban ritka hereféle beváltotta a hozzáfűzött reményeket. egyik legnagyobb érdeme, hogy nem vénül el, állandóan friss, ízletes takarmányt szolgáltat az állatoknak. /folyt.köv./

9.53/-n

-18-

bb 31. /meghonosodott ... 1. folyt./ m

évente ötször-hatszor is kaszálják, s kaszálás után rendkívül hamar megnő. a mész-szegény, savanyu talajokat is jól bíró növény szénaértékben számolva holdanként 100-110 mázsa termést ad, s tíz évig is megél egy helyen. a tsz-nek jelenleg 180 hold lódi hereje van, s ez bőven elég állatállományuk részére.

a Kossuth szövetkezetben minden évben nagy mennyiségű lódi here magot is fognak más gazdaságok részére. a csákánydoroszlói tsz-től vásárolt lódi here-maggal eddig mintegy 350 holdat vetettek be. vas megyében. /mti/

...-

bb 32. ötezer hold frisstelepítésű szőlő és gyümölcsös a Duna-tisza közén

vid/tr/m/ie

1964. április 21.

a Duna-tisza közén rövidesen befejezik a szőlő- és gyümölcsös telepítés tavaszi programját. az újonnan kijelölt nagyüzemi táblákon az állami és termelőszövetkezeti gazdaságok ismét ötezer hold frisstelepítésű szőlővel és gyümölcsösrel növelték a vidéken honos ültetvényeket. a legnagyobb arányú munkát az idén a Kecskeméti járásban végezték: itt a tervezett 1455 holdból eddig 1230 holdat ültettek be szőlővesszővel és gyümölcsfákkal.

az új ültetvények kialakításával egyidőben a homoktalajok védelméről is gondoskodnak. a sorközöket somkóróval vagy rozssal vetik be, hogy a növényzettel helyhez kössék a lazaszemcséjű talajt. erre annál is inkább szükség van, mert a megbolygatott homokot gyakran még így is valóságos felhőként vízi magával a szél és rakja le olykor 20-25 kilométer távolságra. /mti/

...-

bb 33. beszédes József 125 éves könyve szekszárdon

vid/j/m/fm

1964. április 21.

Beszédes Józsefnek, a múlt század híres vízmérnökének 125 évvel ezelőtti érdekes könyve került elő a szekszárdi levéltárban. a „a Kolosvártól grazig hajózható országos nagy csatorna tervének és a földszin s folyóvízágy ótalmi elvének rövid előadása„ című művében először vetette fel egy nagy csatorna tervét, valamint a kapos és a sió szabályozását. a Dunaföldváron írt és a fővárosban kiadott tanulmányban külföldi tudósokat is megelõzve javasolta védõerdősávok ültetését a sík vidékeken. /mti/

...-

10.00/-n

-19-

bb 34. mintaház gáz-szilikát panelből - rugalmas padló, mozaikparketta elemből - több ezer kiállítási tárgyat mutatnak be a DNV építőipari pavilonjában

i sb gg vm vg

1964. április 21.

a budapesti nemzetközi vásáron az építésügyi minisztériumnak több mint harminc vállalata mutatja be az ém pavilonban a legújabb építőanyagokat, fűtő-és felvonó-berendezéseket, épületfelszereléseket. a több ezer kiállítási tárgy legérdekesebb darabja a pavilon mellett felállított mintaház, amelyet újfajta anyagból, gáz-szilikát panelekből építettek. az új anyag sokkal könnyebb, mint a kohó-hab-salából készített elem. a gáz-szilikát panelekkel majdnem a felére lenet csökkenteni az épületek falazatának súlyát s így a házak alapozása is gazdaságosabb. ezekből az elemekből betonváz nélkül négyemeletes házakat szerelnek össze. a szilárd anyag mégis könnyen fűrészelhető, szegezhető, s különösen nagy előnye, hogy kétszer olyan jó hő-és hangszigetelő, mint az üreges téglá. az idén már mintegy 140.000 köbméter gáz-szilikátból készítenek különböző falelemet a nemrégiben felavatott berentei könnyűbetongyárban.

a pavilonban többek között nyolc tervező-és kutatóintézet mutatja be munkáit, az új lakóházak, középületek és üzemek terveit, makettjeit. az épületasztalosipar kiállítja a beépített konyhabutorok, a műbőrrel készített harmonikaajtót és az ablakot, kirakatot árnyékoló fémszaluzia függönyök legújabb mintapéldányait. érdekes újdonság a csaknem öt méter hosszú, mozaik parketta-palló, amelynek aljára gumiszalagos párnát erősítenek. a szobapadló így a korábbinál rugalmasabb és a gumipárna egyúttal tompítja majd a léptek zaját is. a tömeges építkezés házgyári lakásaihoz készítették ezt a hosszú mozaikparketta elemet, amelynek segítségével három-négyszer olyan gyorsan lehet felszerelni a szobák padlóját, mint a régi eljárással. az első budapesti házgyárat 1965 második felében helyezik üzembe, de az újfajta parketta-palló sorozatgyártására már a jövő év elején sor kerül./mti/

- . -

bb 35. „havonta egy napot siklósért, mozgalom - megszépült utcák, terek, „muzsikáló vár, „hordókorzó, várják a siklósra látogatókat

vid j vm fm

1964. április 21.

siklóson 200.000 forintos költséggel rendezik, parkosítják a vár környékét. a költségekhez a járás községei is hozzájárultak saját községfejlesztési alapjuk 3 százalékának felajánlásával. ezenkívül a társadalmi munkások megszervezték a „havonta egy napot siklósért, mozgalmat.

/folyt.köv./

10.05/-n

-20-

le

/bb 35. „havonta.....1.folyt./vm

a siklói községi tanácshoz tartozó harkány, máriagyüd, terehgy szintén a falukép csinosítására, az idegenforgalom szolgálatára összpontosítja erőit.

siklós és a járás látogatott helyiségei változatos programmal fogadják vendégeiket. június második vasárnapján a „muzsikáló vár, eseményei - bástyazene, toronyzene, fuvós-és szimfonikus zenekarok hangversenye - szórakoztatja az érdeklődőket. baranyai képzőművészek alkotásaiból állandó kiállítás nyílik a vár hat termében. a siklós-villányi borokat a „hordókorzó, -n kóstolgathatják a vendégek s ennek szomszédságában nyársonszültek szolgáltatják az „alapozást, „július harmadik vasárnapján harkány lesz az események központja: a hagyományos anna-bál, könnyűzenei fesztivál, társasági táncklubok országos bemutatója szerepel a műsoron. a természeti szépségekben, történelmi nevezetességekben gazdag siklói járás idegenforgalmi rendezvényeit a villányi szüret fejezi be október első vasárnapján. az erre „benevezők, résztvehetnek a szüreten, a szüreti ebéden és ünnepeken. a szüreti mulatságot hagyományos szokások szerint tartják. az esti szórakozás fénypontja lesz a cigányzenészek fesztiválja./mti/

- . -

bb 36. a kgst ajánlására hazánkban szakosítják a h iradástechnikai kerámiagépek gyártását

i sl sk vm vg

1964. április 21.

a rádió, a tv és egyéb h iradástechnikai berendezések gyártásához mind több finomkerámia-anyagot, alkatrészt használnak fel világszerte. hazánkban évente majdnem 50 millió kerámia-alkatrész készül. a szükségleteket a hagyományos módszerekkel immár nem lehet kielégíteni, ezért a szocialista országokban is a gyártás nagyfokú gépesítését, automatizálását határozták el. tekintve, hogy hazánkban már jelentős eredményeket értek el a h iradástechnikai gépek gyártásában, a kgst ajánlására magyarországon szakosítják a h iradástechnikai kerámiagépek előállítását, a gyártás nemzetközi koordinálását.

a h iradástechnikai gépgyár 2 éven belül 40-féle kerámia-alkatrészgyártógép és automatizált gépsor gyártását kívánja bevezetni. ugyanakkor a többi szocialista országban tájékozódik, hogy milyen korszerű kerámia-gyártógépeket állítanak elő és e felmérés után döntenek a nemzetközi együttműködésről. a következő 2 évre tervezett 40-féle gép közül az egyik legjelentősebb a kondenzátorok alkatrészeinek gyártására alkalmas automata gépsor kialakítása, már befejezéséhez közeledik.
/folyt.köv./

10.12/-n

-21-

le

/bb 36. a kgst.....1.folyt./vm

egymással összekapcsolt gépek hosszú sorozatáról van szó, amely 14 gyártási művelet automatikus elvégzésére alkalmas. a gép ön-működően adagolja a nyers kerámiát, a kerámia automatikusan forrasztja a kivezető fémszállakat, majd mossza, lakkozza, a lakkot beleégeti a kerámiába, ellenőrzi a kondenzátor elektromos tulajdonságait, a kész árut osztályozza, még a minőséget jelző bélyegzőt is a gép üti a kondenzátorra, sőt az árut be is csomagolja. egy ilyen gépsor egyetlen ember irányításával 40 dolgozó munkáját helyettesíti és rendkívül megbízható, sejt gyakorlatilag nem fordulhat elő.

az említett gépsor azonban a 40 tervezett új gép közül csupán egy, később a csalaku, a tárcsaalaku és egyéb különleges kondenzátorok gyártásához külön gépsorokat állítanak elő. még olyan automatát is készítenek, amely a miniatűr híradástechnikai berendezésekhez hártavékony, úgynevezett fólia kondenzátorok alkatrészeit gyártja.

a nemzetközi koordinálással megbízott magyar szakemberek több szocialista ország iparát tanulmányozták, s máris sok üzemben jártak, ahol szintén korszerű híradástechnikai gépeket állítanak elő. a kerámia-alkatrészek gyártásához például igen jól lehet használni a lengyel gyártmányú kondenzátor-kapacitás osztályozó automatát, az ndk masszagyártó gépeit és a szovjetunió 1600 fokos hőmérsékleten dolgozó égetőkemencéit. még ebben a hónapban budapesten összeül a kgst kerámia-munkacsoportja, hogy megvitassa a nemzetközi együttműködés további lehetőségeit./mti/

- . -

10.15/-n

-22-

bb 37. kétezer kilóval túlteljesítették negyedévi halászfogási tervüket a halászati termelőszövetkezetek

i cs/tné/m/ká

1964. április 21.

az ország természetes vizein gazdálkodó 22 halászati termelőszövetkezet küldöttei kedden a földművelésügyi minisztériumban országos tanácskozáson tárgyalták meg a múlt évi halászati illetve értékesítési eredményeiket, az idei első negyedév teljesítményeit és a további tennivalókat. bencze ferenc a halászati termelőszövetkezetek központi intézőbizottságának elnöke beszámolójában elmondotta, hogy az 1963 évi halászfogási előirányzataikat a szövetkezetek 105,5 százalékra teljesítették. a zsákmánynak csaknem 60 százaléka harcsa, csuka, compó, kárász és kecsege volt. az idei év első negyedében 171.700 kiló halat adtak közfogyasztásra ami kereken 2000 kilóval haladja túla múlt év hasonló időszakában elért fogási eredményeket. az idei ivadék kihelyezés 330 mázsával több a tavalyinál. a tervek szerint a halászati termelőszövetkezetek átlagos évi 2 millió kilogrammos halzsákmányát - elsősorban a holt ágak intenzívebb ivadékolásával, a halak tervszerűbb takarmányozásával - a következő 2 év alatt legalább 2,5 millió kilóra növelik.

a beszámolót a küldöttek felszólalásai követték. /mti/

-..-

10.47/-n

-23-

12²⁰ 119

bb 38. háromnapos konferencia a kibernetika alkalmazásáról a közlekedésben és az építőiparban

t hbj j vm ki 1964. április 21.

a közlekedéstudományi egyesület rendezésében, a magyar tudományos akadémia közlekedéstudományi bizottsága és építéstudományi bizottsága, az építőipari tudományos egyesület és a bólyai jános matematikai társulat közreműködésével, háromnapos konferencián elemzik a szakemberek, hogyan lehetne még hatásosabban alkalmazni a kibernetikát a közlekedés és az építőipar bonyolult szervezési, irányítási problémáinak megoldásában.

a tanácskozást, amelyen 11 országból több mint 70 tudós és szakember is részt vesz, a technika házában kedden délelőtt dr. csanádi györgy közlekedés-és postaügyi miniszter nyitotta meg. hangsúlyozta, hogy a kibernetikát mind szélesebb körben alkalmazza a közlekedés és az építőipar. ez elsősorban annak köszönhető, hogy mind a két tárca rendelkezik elektronikus számítóközponttal. a kibernetikát ma már a gyakorlat is kitűnően hasznosítja. széleskörű nemzetközi kapcsolatot kell teremteni - mondotta, - hogy jól megismerjük a kibernetika alkalmazásában elért külföldi eredményeket is.

a megnyitó után dr. szabó jános építésügyi miniszterhelyettes a mérnöki számítások automatizálásával kapcsolatos feladatok és lehetőségek címmel tartott előadást, majd dr. jándy géza „új utak a közlekedés és az építőipar tervezési, szervezési és irányítási munkáinak tökéletesítésében”, címmel vázolta a lehetőségeket.

a konferencia résztvevői a továbbiakban négy szekcióban tárgyalják a kibernetika gyakorlati alkalmazásának időszerű kérdéseit.
/mti/

bb 39. ismét megindult a hajóforgalom a tiszán
vid lk vm ki 1964. április 21.

a tiszta tavaszi áradása kéthetes kényszerpihenőre készítette a hajósokat, kedden azonban ismét megindult a személyhajó járat szolnok és tiszabura között. a hajó egyelőre csak tiszabó, kótelek, tiszaroff, tiszasüly és tiszabura megállóhelyeken tud kikötni. néhány napon belül - további apadás esetén - ezeket az állomásokat is bekapcsolják a személyforgalomba. a teherhajósok kényszerpihenője is megszűnt. kedden két vontatógőzessel hat uszályt indítottak el szolnokról./mti/

12.40/-n

-24-

bb 40. időjárásjelentés

tné vm 1964. április 21.

a meteorológiai intézet jelenti április 21-én 12 órakor:

a hőmérséklet kissé csökken

az utóbbi napok enyhe, sok helyen meleg levegőjét az éjszaka folyamán európa nyugati partvidékén óceáni származású hűvös légtömegek váltották fel, több helyen okozva záporosít, zivatar. hazánkban tegnap felhős, meleg, száraz idő volt, a nap a dunántúlon 2-6, a duna-tisza közén 5-9, a tiszántúlon 9-12 órán át sütött. a hőmérséklet a nap folyamán 21-24 fokig emelkedett, ma hajnalban a dunántúlon és a duna-tisza közén 8-12, a tiszántúlon 6-11 fokig süllyedt. kedden délelőtt folytatódott a felhős, meleg idő. az északkeleti megyék egy-két helyén pár csepp eső esett. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 17 fok volt, 4.8 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. kedden 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, mérsékelten süllyedő irányzatú. várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű felhőzet, néhány helyen záporosó, zivatar. időnként élénk déli, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-11, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 17-22 fok között. a duna vízállása 295 cm, hőmérséklete 12.3 fok./mti/

- . -

13.16/-n

-25-

bb 41. 8 évi szabadságvesztés 44 rendbeli lopásért

vid j vm fm

1964. április 21.

veszedelmes bűnöző felett ítélkezett a nagykanizsai járásbíróóság. horváth rozália keszthelyi lakos másfél évtizede lopásból és betörésből tartotta fenn magát s már kilenc alkalommal ült börtönben. 1958. óta a dunántul volt a „ vadászterülete, „ de „kiruccant, „ nógrád és pest megyébe is. toll-és kukoricavásárlási ürüggyel tért be a házakba, s ahol jó fogás ígérkezett, oda később átkulccsal behatolt és pénzt, ékszert lopott. az ékszereket hozzá tartozói értékesítették.

a nagykanizsai járásbíróóság visszaeső bűnösként elkövetett 44 rendbeli lopásért 8 évi szabadságvesztésre ítélte horváth rozáliát. az ítélet nem jogerős./mti/

- . -

bb 44. „mossák, „ a keleti főcsatornát

vid lk vm ki

1964. április 21.

minden tavasszal az öntözési szezon kezdete előtt a tiszából kapott friss vízzel kiszorítják a csaknem 100 kilométer hosszú keleti főcsatornából a tél folyamán összegyűlt, öntözésre alkalmatlan belvizet. az idén a tiszai ár hullám lassu levonulása miatt egy hetet késett a nagytakarítás, de most már felnyitották tiszavasvárinál a zsilipkapukat és zudul a tisza vize az ország leghosszabb mesterséges folyójába. a tavaszi „nagymosás, „ során 3,5 millió köbméter vizet engednek a keleti főcsatornába, amelyből az idén már több mint 100.000 holdat öntöznek./mti/

- . -

bb 43. ortutay zsuzsa fogadta a szovjet nők lapjának főszerkesztőjét

t fe sk vm zs

1964. április 21.

ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára, kedden fogadta maria dimitrova ovszjanyikovát, a szovjetszkaja zsenicsinya című lap főszerkesztőjét. a baráti beszélgetésen, amelyen a két ország nőmozgalmát érintő kérdéseket vitatták meg, résztvett a nőtanács több vezető munkatársa./mti/

- . -

13.20/-n

-26-

bb 42. a tit irodalmi- és nyelvi országos választmányának plenáris ülése

t tf/tr/m/fm

1964. április 21.

kedden a kossuth klubban a tudományos ismeretterjesztő társulat irodalmi- és nyelvi országos választmánya tartotta meg - a közelgő 4. országos tit - kongresszust előkészítő - plenáris ülését. a tanácskozást az elnöklő kardos lászló akadémiai levelező tag nyitotta meg. ezután pataky lászló titkár előterjesztette a választmány elnökségének beszámolóját az irodalmi szakosztályok 1961 óta végzett munkájáról.

kulturális fejlődésünkben, a sokoldaluan művelt szocialista emberek esztétikai nevelésében az elmúlt három esztendőben jelentős szerepet játszottak a tit népszerű irodalmi előadásai, amelyeknek száma a beszámolási időszakban meghaladta a 16.000-et. a gazdag témakört felölelő előadásokat 1,080.682-en hallgatták meg. ez a nagy látogatottság jórészt annak köszönhető, hogy - a megelőző évekhez képest - korszerűsítették a tájékoztatók tematikáját. több alkalommal foglalkoztak a mai magyar írók és költők munkásságával, irodalmunk jelen problémáival. emellett számos - csupán a tavalyi évben többszáz - író-olvasó találkozót, valamint szerzői estét rendeztek. egy-egy jól megválasztott irodalmi alkotás konkrét elemzése kapcsán megismertették a közönséget a marxista irodalom-elmélet és esztétika fogalmaival, módszerrel. örömmel állapították meg, hogy a tanulmányokat - már a következő előadásokon is - jól hasznosították a hallgatók a szovjetunió, a népi demokráciák, és a nyugati országok jelenkori literatúrájának tanulmányozásánál, elemzésénél.

a titkári beszámolót követő vitában a felszólalók kicserélték az ország különböző vidékein végzett ismeretterjesztő munkájuk tapasztalatait, s feltárták a még meglévő fogyatékosokat is. a szabolcs megyei irodalmi előadásokat például jóval vonzóbbá lehetne tenni, ha az ottani szakosztály rendelkezne megfelelő szemléltető eszközökkel-audió-vizuális berendezéssel, vetítőkészülékkel, stb. hasonló problémák megoldására nem régiben ötletes kezdeményezés született: a budapesti kossuth klubban elhangzott érdekes előadásokról - például a felolvasó színpad műsorairól, amelyeket neves előadóművészek közreműködésével rendeznek - magnetofon-felvételeket készítenek. a tekercseket eljuttatják a megyei szakosztályokhoz, hogy a falvakban, tanyákon tartott előadások közönsége is „eredetiben, „ hallhassa a színvonalas fővárosi műsorokat.

a tapasztalatcsere után a plenáris ülés résztvevői megválasztották a tit irodalmi- és nyelvi országos választmányának új vezetőségét, majd határozatot hoztak a következő évek munkaprogramjáról, fő tennivalóiról.

/folyt.köv./

14.26/-n

-27-

bb 42. / a tit ... 1. folyt./ m

a határozatban rögzítették: a jövőben az egyik legfontosabb feladat a falusi lakosság irodalmi és anyanyelvi - kulturájának fejlesztése - ennek érdekében a falun elhangzó előadások tematikájának kidolgozására külön bizottságot alakítanak, a hallgatók előképzettségének figyelembevételével - a reális lehetőségekkel számolva - állítják össze a munkás- és tsz-akadémia, szabadegyetemek előadás-sorozatait, s ezeknek élményszerűségét az audio-vizuális szemléltetés széleskörű alkalmazásával biztosítják. a magyar írók szövetségével és a magyar irodalomtörténeti társasággal való együttműködés, a költészet irodalomtörténeti társasággal való együttműködés, a költészet tapasztalatait felhasználva - a tit-előadók alaposabb felkészítése érdekében - felveszik a kapcsolatot az irodalompropaganda különböző szerveivel, elsősorban a könyvtárakkal, a könyvbaráti-körökkel és az irodalmi színpadokkal. /mti/

bb 46. milyen fő kérdések foglalkoztatják a szovjet közgazdászokat?

j/m/zs

1964. április 21.

L.M. gatovszkij szovjet akadémikus, az önálló elszámolás és a termelés anyagi ösztönzése című témát koordináló tudományos tanács elnöke, a voproszi ekonomiki című szovjet közgazdasági folyóirat főszerkesztője, - aki a magyar tudományos akadémia vendégeként egy hetet tölt hazánkban - április 22-én és 23-án délután 3 órakor milyen fő kérdések foglalkoztatják a szovjet közgazdászokat? címmel két részletben előadást és konzultációt tart a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen /2. emelet 214/ a rendezvények nyilvánosak. /mti/

bb 47. elhunyt venéczi jánosné

tm/m/zs

1964. április 21.

elhunyt özv. venéczi jánosné, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, 13. kerületi tanács tag, venécziné 1927 óta volt tagja a pártnak, hosszú éveken át a francia kommunista pártban tevékenykedett. a felszabadulás után magyarországi pártmunkában vett részt.

az mszmp 13. kerületi bizottsága és a 13. kerületi tanács végrehajtó bizottsága saját halottjának tekinti. hamvasztás előtti bucsuztatása 24-én, péntek délután fél négykor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

14.36/-n

- 28 -

bb 45. magyar küldöttség utazott a csehszlovák termelészövetkezetek országos kongresszusára

t cs hné vm ká

1964. április 21.

Losonczy pál földművelésügyi miniszter vezetésével kedden háromtagú mezőgazdasági küldöttség utazott csehszlovákiaába a csehszlovák mezőgazdasági termelészövetkezetek prágában április 23-26 között megrendezésre kerülő országos kongresszusára. /mti/

bb 48. a fehértó feltöltésére hasznosítják a tiszta áradását

vid lk vm ki

1964. április 21.

az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság területén meggyorsult a folyók apadása, a tiszta vízszintje naponta 10 centit csökken.

az igazgatóság dolgozói már készülnek a nyugalmasabb napok feladatainak megoldására, rövidesen - mint a tiszta vízszintje lehetővé teszi - megkezdik az áradás hasznosítását, mégpedig a fehértó feltöltésére. megnyitják az algyői főcsatorna zsilipjeit, s szivattyúval vizet emelnek a fehértóba, ugyanis a csapadékszegény tél következtében a tó vízkészlete mintegy tízmillió köbméterrel csökkent. /mti/

bb 49. megkezdték a pécsi hőerőmű négyes és ötös turbináinak szerelését

vid lk vm ki

1964. április 21.

hajnal lajosné, az mti pécsi tudósítója jelenti:

a mecseki iparvidék egyik legnagyobb beruházásán, a pécsi hőerőműnél fontos szakaszhoz érkezett a bővítési munka. a hatalmas csarnokban a láng gépgyár dolgozói megkezdték a négyes számú fűtő- és az 50 megawattos ötös számú turbina szerelését. előbbi egész városrészek fűtési hőigényét elégíti majd ki, a másik pedig az országos hálózatra termel energiát. a turbinákat a láng gépgyár munkásai készítették. a gépmonstrumokat óriásdaru segítségével 30-35 tonna darabokban emelik végleges helyükre. a szerelést tizenhat dolgozó kezdte, de rövidesen 65-70-re szaporítják a létszámot, hogy a turbinákat mielőbb megforgathassák, mert a tervek szerint ez év október elejére mindkét gépegységnek működni kell.

/folyt.köv./

lc

13.40/-n

-29-

/bb 49. megkezdtek.....1.folyt./vm

szovjet szakértők irányításával jó ütemben halad a 30 méternél magasabb, előszerelt kazánblokkok állítása is. a héten itt is érdekes eseményre kerül sor. egy darabban emelik helyére az ötös turbinához tartozó kazán csaknem hatvan tonna súlyu dobját. a bővítésen dolgozó egyes részlegeknél azonban érezteti hatását a létszámhiány, a téli elmaradás. ezért más vállalatok siettek az erdmépi-tők segítségére, hogy a szerelésben emiatt ne legyen fennakadás. a baranya megyei építőipari vállalat és a mecseki szénbányászati tröszt hasznosítást adott kölcsön a munkák meggyorsítására. a „vendég” dolgozók a szénfogadó bunkerek és az egyik 50 megawattos turbina betonasztalának építésénél működnek közre. olyan ütemben kell dolgozni- ok, hogy a nyár derekán a hatos turbina szerelését is megkezdhessék.

a pécsi hőerőmű egymilliárd forint költséggel megvalósuló bővítése után a jelenlegi 96 megawatt helyett 220 megawatt áramot termel./mti/

bb 50. bemutatták a szovjetunióbéli körutjára induló magyar ruha- modelleket

t sz/tné vm vg

1964. április 21.

a ruházati cikketek exportáló modex külkereskedelmi vállalat kedden a magyar sajtó házában az ipar és a kereskedelem szakértőinek, valamint a sajtó képviselőinek bemutatta az új kollekcióját, amelyet rövidesen elvisznek a szovjetunióba, hogy ott a kereskedelem szakemberein kívül a nagyközönség is megismerkedhessék a magyar ruházati ipar különleges készítményeivel, divattervezőink ötletességével.

a modex vállalat vezetői az mti munkatársának kérdéseire elmondották, hogy a bemutatósorozat május 17-én vilniusban kezdődik, majd ezt követi tallinn és leningrád, végül pedig moszkva. a nagyvárosokban csaknem egy-egy hetes bemutatósorozatot tartanak és naponta kétszer, sőt vasárnap három alkalommal ismétlik meg a bemutatókat. az élénk érdeklődésre számítva mindenütt színházak, vagy kulturális otthonok nagytermeit bérelték ki, míg moszkvában a gum áruházban vonultatják fel a kollekciót.

/folyt.köv./

14.47/-n

-30-

/bb 50. bemutatták.....1.folyt./vm

a bemutató sorozatok befejezése után moszkvában sor kerül azokra a kereskedelmi tárgyalásokra, amelyekben a jövő évi exportot készítik elő. a most bemutatott 120 reprezentatív öltözékből álló kollekciót a kereskedelmi tárgyalásokra még mintegy 500 konfekció modellel egészítik ki. a ruhákkal együtt öt női és két férfi maneken, fodrász, balassa tánczenekar, egy táncdalénekes és a kísérő személyzet utazik a szovjetunióba, a kedden bemutatott ruhák a megfelelő anyag- kiválasztásukkal, ötleges színösszeállításukkal, különleges forma- dásukkal nagy tetszést-arattak a hazai szakértők körében és a modex képviselői számítanak arra, hogy divatcikkeink széleskörű meg- ismertetése hozzájárul majd a szovjetunióba irányuló exportjuk növe- léséhez./mti/

bb 51. közlekedési balesetek

tné/m/zs

1964. április 21.

a 13. kerületben a röppentyű utca és a frangepán utca ke- reszteződésénél puluczka andrás 25 éves gépkocsivezető teher- gépkocsival összeütközött egy másik teherautóval, amelyet gaz- dag péter 45 éves budapesti lakos vezetett. a baleset követ- keztében gazdag péter súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a 8. kerületben a kerepesi ut hev végállomás közelében pin- tér sándor 48 éves gödöllői lakos szabálytalanul a zárt pályá- testen tartózkodott és elütötte egy hev motorkocsi. súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a 20. kerületi dózsa györgy ut 101 szám előtt kálmán imre 23 éves, erdei jános 18 éves és nagy imre 18 éves tsz tagok titasan mentek át az uttesten és elütötte őket egy személy- gépkocsi. kálmán imre súlyos, életveszélyes, erdei jános és nagy imre könnyű sérülést szenvedett.

a 20. kerületi kossuth lajos utca 33 szám előtt dömök pál 23 éves budapesti lakos figyelmetlenül ment át az uttesten és egy motorkerékpár elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a motorkerékpár vezetője herold ede köny- nyebben megsérült. /mti/

14.52/-n

-31-

bb 54. csökkent a szivarozók és a „sodrók” tábora - új exportcikkünk a nikotin - tájékoztató a dohányipar feladatairól, problémáiról

t kf kf vm vg

1964. április 21.

a magyar dohányipar keddi sajtótájékoztatóján balogh ferenc vezérigazgató a dohányipar idei termelési feladatait ismertette.

március végén fejeződtek be a dohánytermelési szerződés kötések s erre az évre a tervezettnél 500 holddal több, összesen 38.600 katasztrális hold dohány termését kötötték le előre. a tavalyinál jóval nagyobb dohánytermő terület lehetővé teszi egyrészt az import csökkentését, másrészt az export növelését. az idén ugyanis 53 százalékkal több, összesen 7 500 vagon, dohányt szállítanak külföldre, elsősorban a nyugati, tőkés piacra. ugyanakkor 33 százalékkal kevesebb import - a hazai fajtáknál gyengébb minőségű külföldi dohányt használ fel iparunk. új exportcikként jelentkezett a nikotin is, amelyből az idén 300 mázsa kerül külföldre.

az év végéig 15.6 milliárd cigaretta, 47.5 millió szivar és 7 800 mázsa cigaretta és pipadohány gyártását tervezi az ipar. az adatok azt mutatják, hogy a szivarozók és a cigaretta sodrók tábora tovább csökken, hiszen az igények alapján 5 millióval kevesebb szivart készítenek, a dohány gyártást pedig egyharmadával csökkentik a tavalyihoz képest. cigarettából egyébként - egyetlen kivétellel - az esetleges nagyobb igényeket is ki tudják elégíteni. a dohányipar nagy problémája jelenleg az, hogy nem tudja elegendő fecskével ellátni a dohányosokat. a hiányt azonban igyekeznek csökkenteni. a füstszűrős cigaretta gyártó kapacitást csaknem teljes egészében most már a fecskére állították át s így ebben a negyedévben 400 milliót tudnak forgalomba hozni a népszerű cigarettából. a dohánygyár vezetői és dolgozói a műszaki adottságok lehető legjobb kihasználásával, különféle intézkedésekkel, s valóban csak nagy erőfeszítések árán, az idén a tervezettnél 200 millióval több fecske cigaretta gyártását vállalták. ezzel együtt 1.7 milliárd fecskét és egyéb füstszűrős cigarettát készítenek. ennél többet azonban a meglevő berendezésekkel nem tudnak adni. a problémát csak új gyártósorok üzembeállítása oldja meg. szó van arról, hogy még az idén két új filterfelrakó gépet és egyéb, csomagoló, celofánzó berendezést kap a dohányipar. amennyiben ezek a berendezések kellő időben megérkeznek, lehetőség nyílik a fecske cigaretta gyártásának további bővítésére./mti/

15.15

- . -
- 32 -

le

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 43.sz. hírünk/ ortutay zsuzsa fogadta...../-ben a szovjet vendég neve helyesen:

maria dmitrijevna ovszjanyikova

a lap címe helyesen:

szovjetszkaja zsenicsina

/mti/

bb 52. hazaérkezett az ausztriában járt pártmunkás-küldöttség

tné vm zs

1964. április 21.

kedden hazaérkezett az mszmp pártmunkásküldöttsége, amely az osztrák kommunista párt meghívására, cseterki lajosnak, a politikai bizottság póttagjának, a központi bizottság titkárának vezetésével nyolc napot töltött ausztriában.

a delegáció megbeszéléseket folytatott az osztrák kommunista párt központi bizottsága politikai bizottságával, tanulmányozta a központi bizottság munkáját, a bécsi városi pártszervezet tevékenységét és látogatást tett a grazi, valamint a kárnteni, és salzburgi tartományi pártszervezetekben./mti/

bb 53. nemzetközi konferenciát rendeznek budapesten az építészet modern tartószerkezeteiről - sajtófogadás a technika házában

t sb/gg vm vg

1964. április 21.

az építőipari tudományos egyesület kedden sajtófogadást tartott a technika házában. az egyesület statikus szakosztályának vezetői tájékoztatták a sajtó képviselőit arról, hogy április 28-a és 30-a között nemzetközi tartószerkezeti konferenciát rendeznek budapesten. ezen a nemzetközi találkozón mintegy negyven külföldi és csaknem négyszáz hazai szakember vitatja meg a modern épületszerkezetek tervezésének legfontosabb kérdéseit.

a háromnapos tanácskozás alkalmából az egyesület vándorkiállítását rendez az utóbbi 15 év legkiválóbb magyar tartószerkezeti alkotásairól. a kiállítás anyagát a vidéki magyar városokban és külföldön is bemutatják./mti/

15.25/a

- . -
- 33 -

le

bb 55. okányban nyílt meg békés megye harmincadik szélesvásznú moziája

vid j-Lm fm

1964. április 21.

okány termelőszövetkezeti községben kedden megnyílt békés megye harmincadik szélesvásznú filmszínháza. a 273 személyes mozi 900 000 forintos költséggel korszerűsítették, ebből félmilliót a községfejlesztési alapból biztosítottak. /mti/

--

bb 56. fejlődtek a dunaujvárosi szolgáltató vállalatok

vid j-Lm fm

1964. április 21.

dunaujvárosban kilenc olyan tanácsi vállalat működik, amely közvetlenül vagy közvetve a lakosság szükségleteit elégti ki. a tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén megállapította, hogy az ingatlankezelő, a fűtés- és gázszolgáltatást ellátó, a víz- és csatornaművek, valamint a vegyipari vállalat az utóbbi időben sokat fejlődött, megtanult gazdálkodni és szolgáltatásai javultak. különösen emelkedett a helyi patyolat, a háztartási kiegészítő javítás, a méret szerinti ruha- és cipőkészítés forgalma.

hangsúlyozták a végrehajtó bizottság tagjai, hogy a szolgáltató vállalatok berendezéseit, felszereléseit korszerűsíteni kell, mert a régi, ugyszólván „céhbeli”, szerszámaikkal nem tarthatnak lépés a követelményekkel. /mti/

--

bb 57. 1965-ben nemzetközi kórusfesztivált rendeznek debrecenben - a városi tanács végrehajtó bizottságának ülése

vid j-Lm fm

1964. április 21.

a debreceni városi tanács végrehajtó bizottsága kedden többek között megtárgyalta a város kulturális programját. az idén ismét rendeznek muzeumi és irodalmi esteket, szabadtéri színházi előadásokat. a nagyerdői művelődési parkban rendszeresen fellépnek majd a kórusok, népi együttesek, külföldi és hazai tánczenekarok.

a végrehajtó bizottság ülésén bejelentették, hogy debrecenben 1965-ben nemzetközi kórusfesztivált rendeznek. elfogadták továbbá azt a javaslatot, hogy a debreceni kollégium udvarán belvárosi szabadtéri színpad épüljön, s azt 1966. nyarára adják át rendeltetésének. a városi tanács támogatja a kossuth Lajos tudományegyetemnek azt a kezdeményezését, hogy 1965-ben ismét rendezzenek debreceni nyári egyetemet. /mti/

--

16. 10/a

- 34 -

Me

bb 60. vetik a rizst az alföldön - dolgoznak az „eső-ágyuk”, dél-baranyában

vid ö kz szb ká

1964. április 21.

e hét elején újabb tennivalóval gyarapodtak a hosszúra nyúlt tél miatt egyébként is összetorlódtó tavaszi munkák. a most már erős és bőséges napsütés megteremtette a kedvező feltételeket a rizs vetéséhez. az alföldi gazdaságok azonnal hozzá is láttak a munkához. a nagykunsági állami gazdaság 1 200 holdas rizstelepén szalagszerűen szervezték meg a munkát. a talajelőkészítő traktorokat műtrágyaszórók, majd ezeket vetőgépek követik. ezzel a módszerrel az elmúlt három nap több mint 200 holdon tették földbe a rizs magját. a közép-tiszai állami gazdaságban 24 talajelőkészítő és a műtrágyaszórót vontató traktor után hat vetőgép ontja a magot a jól előkészített talajba. itt naponta 60-70 hold rizs vetésével végeznek, s előreláthatóan 10 nap alatt elkészülnek ezzel a munkával.

szerte az országban gépek ezrei indultak „hadba”, a gyomok ellen. borsod megyében, ahol a szakemberek véleménye szerint körülbelül 60 000 hold gabonát veszélyeztetnek a gyomok, csaknem 200 nagyteljesítményű gép szórja a gabonátáblákra a vegyszereket. hajdu-bihar megyében, a hortobágyi állami gazdaságban két repülőgép kering a gabonátáblák fölött. a gazdaság 4 000 holdnyi őszi kalászosára ezek szórják a gyomirtó vegyszert. a permetlébe nitrogén műtrágyát is kevernek. teljes üzemben vannak a permetezőgépek a szabolcs-szatmár megyei gyümölcsösökben is. a megye területén nyilvántartott több mint 3 millió gyümölcsfára körülbelül 27 millió liter vízbe oldva szórják ki a kártevőket pusztító anyagokat.

az ország déli részén, baranyában az idén a szokottnál egy hónappal korábban, megkezdték az öntözést. a talajok általában még elegendő nedvességet tárolnak ugyan, de az utóbbi napok erős széljárása következtében a föld felszíne sokhelyütt megcserepedett. az elő „esőágyuk”, -at a drávamenti felsőszentmártoni község határában helyezték üzembe. a szamócára és a hagymára szórják az éltető vizet. dolgoznak az öntöző berendezések a kertészetekben, s mind több helyen lépnek működésbe a szántóföldi esőágyuk is. a főleg a kelés idején sok vizet igénylő cukorrépat öntözik. a mesterséges csapadékkal nemcsak a szárazságot ellensúlyozzák, de a növények fejlődését is meggyorsítják. /mti/

--

16. 43/a

- 35 -

Me

bb 61. újabb ritkaságokkal gyarapodott a fővárosi állatkert akváriuma - üveg mögött a cápa ,,rokona,,

i kz szb ká

1964. április 21.

az országos halászati felügyelőség értékes ritkaságokkal gazdagította a fővárosi állatkert akváriumát: másfél méteres szinteket, fél méteresnél nagyobb kecseggéket és kizárólag a dunában élő, csak nagyon ritkán hálóba kerülő paducokat ajándékozott az intézménynek. a szintok - ez a tengeri cápával rokon porcos hal - most látható először az akváriumban. /mti/

--

bb 62. intézeti napok a bajai tanítóképzőben - bemutató foglalkozás a mezőgazdasági gépek szerepéről - napirenden a tanítóképzősök új tantárgya: a környezetismeret

vid j szb fm

1964. április 21.

felsőfokú nyilvánításának ötödik évfordulója alkalmából kedden ünnepi napok kezdődtek a bajai tanítóképző intézetben. a háromnapos ünnepsorozatot kincses ferenc igazgató nyitotta meg.

csütörtök estig számos pedagógiai előadás hangzik majd el báján, ahova az ország más vidékeiről, így budapestről és a szomszédos tolna megyéből is érkeznek pedagógusok. a megnyitó előadást kedden keszthelyi györgy, a bajai intézet tanára tartotta ,,a gyermekábrázolás útjai a világirodalomban,, címmel. dr. dellői lászló, a kaposvári felsőfokú tanítóképző intézet tanára mondott korreferátumot. Va tárggyal kapcsolatban

este megnyitották id. éber sándornak, a tanítóképző elhunyt festőművész-tanárának mintegy 150. képből álló kiállítását.

a következő két nap programjából kiemelkedik a környezetismeretnek, mint az idei tanév új tantárgyának a vitája. ennek oktatási módszeréről dr. hadnagy jános intézeti tanár mondja el a helyi tapasztalatokat, majd tóth árpádné, a budai tanítóképző intézet nevelője, a természettudományos fogalmak kialakítása a környezetismeret tanításában, címmel tart előadást. csütörtökön ,,a gépek szerepe a mezőgazdaságban,, címmel bemutató foglalkozás lesz a gyakorló iskola második osztályában. /mti/

--

16.55/a

- 36 -

bb 58. a termelési tanácskozások tapasztalatait vitatta meg kedden a szakszervezetek komárom megyei tanácsa

vid lk-lm ki

1964. április 21.

a szakszervezetek komárom megyei tanácsa keddi ülésén a többi között a termelési tanácskozások tapasztalatait vitatta meg. megállapították, hogy öröndetes a fejlődés, mert ezek a tanácskozások egyre inkább betöltik fontos szerepüket. a munkások többsége részt vesz a megbeszéléseken, s a legtöbb üzemben termékeny vita alakul ki. a dorogi szénbányászati tröszt tizenkét üzemében például a negyedévi feladatok megvitatásán több mint nyolcezren vettek részt, s csaknem négyszáz hasznos javaslat hangzott el. a megye három szénbányászati trösztjénél olyan vállalatokat tettek, amelyek teljesítése esetén a költséges és fárasztó vasárnapi munkák csökkentésével termelhetik ki az évi tervükön felül kért csaknem százezer tonna szenet. a vegyipari üzemekben a vállalatok értéke csaknem 22 millió forint. hiba - amint a tanácskozáson megállapították, - hogy néhány üzemben még sablonosak a vállalatok.

a tanácskozások színvonalának növelésére az üzemvezetők új módszereket keresnek. jól bevált például az a gyakorlat, hogy a tanácskozások előtt néhány nappal a dolgozók jelentős része megkapja a beszámolót.

megállapították, hogy a termelési tanácskozásokon a szocialista cím odaitélését alapos vita előzi meg, s nem egyszer előfordul, hogy a javasoltakat nem tartják érdemesnek a kitüntető cím viselésére. a megyében az elmúlt két évben csaknem kétszeresére, 1360-ra növekedett a szocialista címért versenyző brigádok száma, s több mint négyszáz brigád érdemelte ki a címet. /mti/

--

bb 59. a dózsa györgy ut Liget felé eső részén épül fel az új nemzeti színház

i tf/tr-lm fm

1964. április 21.

a gazdasági bizottság a közelmúltban olyan határozatot hozott, amelynek értelmében a nemzeti színház jelenlegi épületét lebontják és ezzel egyidejűleg az új színházat a dózsa györgy utnak a liget felé eső részén építik fel. -

a nemzeti színház épületét 1875-ben adták át rendeltetésének, eredetileg a ,,népszínház,, működött itt, s 1908 óta szolgál a nemzeti színház hajlékául.

/folyt.köv./
17.05/a

- 37 -

bb 59. /a dózsa györgy...1.folyt./-lm

az épület és berendezése ma már korszerűtlen, elavult, s nem felel meg a tűz- és munkavédelmi, valamint egészségügyi előírásoknak sem. öltözői, üzemi helyiségei szűkek, egészségtelenek, megfelelő hátsó- és oldalszínpad hiányában a korszerű díszletezés sem oldható meg. a raktárhelyiségek szintén elégtelenek. a díszletszállítás a város legforgalmasabb helyén állandó forgalmi akadályt jelent. a nézőtér berendezése kényelmetlen, a lépcsőházak, és előcsarnokok szűkek, az előadások szüneteiben tulszűköltek. az épület térbeli és városképi adottságok - illetve kötöttségek - miatt nem bővíthető, s így a modern színház követelményeinek megfelelő színpadtechnika alkalmazását, valamint a közönség kényelmét szolgáló korszerűsítést még jelentős anyagi ráfordítással sem lehet megoldani.

az új nemzeti színház megépítésének gondolata az elmúlt 50 év alatt többször felvetődött, de a megvalósításig soha nem jutott el. a két világháború közötti időszak gazdaságpolitikája, a kapitalista kulturpolitika nem tette lehetővé az új nemzeti színház felépítését. a felszabadulás után ez a kérdés a népgazdaság más időszerű problémái - a háborús károk felszámolása, a szocialista ipar és a nagyüzemi mezőgazdaság megerősítése - miatt nem került napirendre.

a földalatti vasút továbbépítésekor - amikor kiderült, hogy a blaha lujza téri állomás műszaki okokból csak a nemzeti színház épülete alatt helyezhető el - újból felmerült a régi épület megtartásának, vagy a régen óhajtott új nemzeti színház megépítésének kérdése. a földalatti-állomás elhelyezése miatt a színházépület megerősítésére - és a megerősítés ellenére várható süllyedés okozta károk helyreállítására - lenne szükség. ezek a munkálatok, valamint a már halaszthatatlanná vált felújítások együttesen olyan nagy összegű beruházást igényelnének, amely nem áll arányban az elérhető eredménnyel.

a gazdasági bizottságot a vázolt körülmények vizsgálata készítette arra, hogy - a régi színházépület felújításának gondolatát elejtve - új nemzeti színház építésére hozzon határozatot.

a színházi szempontokon túl a földalatti vasutállomás építését is megkönnyíti a „nemzeti„ lebontása és kedvező helyzetet teremt a rákóczi ut- nagykörut kereszteződés forgalmának rendezésére.

az új nemzeti színházat 1970-ben adják át rendeltetésének./mti/

17.00/lm

- 38 -

me

bb 65- sauvageot professzor előadást tart az eötvös loránd tudományegyetemen

k vt/lk-lm zs

1964. április 21.

aurélien sauvageot, a párizsi élő keleti nyelvek akadémiájának professzora, az eötvös loránd tudományegyetem diszdzoktora április 22-én, szerdán délelőtt 11 órakor az egyetem bölcsészettudományi karának tanácstermében /5., pesti barnabás utca 1. b/ épület 1. emelet/ „les timbres vocaliques en français moderne„ /vokálisok a mai francia nyelvben/ címmel előadást tart./mti/

--

bb 66. a „pacsirta„ című alkotással veszünk részt a cannesi nemzetközi filmfesztiválon

i s/hné-lm fm

1964. április 21.

a cannesi nemzetközi filmfesztivál igazgatója, favre le bret, a magyar művészek munkái közül a kosztolányi dezső regényéből készült „pacsirta„ című alkotást választotta ki a fesztiválon való részvételre. a filmet ranódy lászló rendezte, az operatőr illés györgy volt. a főbb szerepeket tolnay klári, páger antal és nagy anna játssza.

az április 29-én kezdődő nemzetközi filmversenyen bemutatják macskássy gyulának és várnai györgynek a unesco megrendelésére készített „1, 2, 3„ című rajzfilmjét, valamint novák márk „kedd„ című rövidfilmjét is./mti/

--

bb 67. major tamás a shakespeare-ünnepségekre angliába utazott

t fe/hné-lm fm

1964. április 21.

major tamás, a nemzeti színház főrendezője kedden angliába utazott a shakespeare születésének 400. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségekre./mti/

--

17.15/a

- 39 -

me

bb 63. közös magyar-német állattenyésztési és növényvédelmi kísérletek - hallei kutatók látogatása a keszthelyi agrártudományi főiskolán

ká/sk szb vid

1964. április 21.

a világhírű hallei agrártudományi egyetem küldöttsége günter krause professzorral, a növényvédelmi tanszék vezetőjével az élén kedden a keszthelyi agrártudományi főiskolára érkezett. a két főiskola az elmúlt évben tudományos szerződést kötött, s a már beállított közös kísérletek eredményeit most értékelik. megállapodtak a további együttműködésben is. eszerint még ebben az évben együttes növényvédelmi és állattenyésztési kísérletek indulnak a különböző takarmányozási módszerek, valamint az újabb növényvédelmi eljárások vizsgálatára. /mti/

--

bb 64. bemutató a természetátalakító munkáról - hetven centiméteres mélyszántás sziklában - az új erdőgazdasági gép szálfákat dönt ki tövestől

vid sk szb ká

1964. április 21.

az országos erdészeti főigazgatóság és a balatonfelvidéki erdőgazdaság kedden kétnapos műszaki tapasztalatcserére hívta meg az ország valamennyi erdőgazdaságának vezetőit. a tapasztalatcserén, amelyen részt vett dr. balassa gyula miniszterhelyettes, az országos erdészeti főigazgatóság vezetője, öllős gusztáv, a balatonfelvidéki állami erdőgazdaság főmérnöke mutatta be a szakembereknek a sziklás kopárok gépi fásításának műveleteit és az ezzel kapcsolatos újításokat. a szakemberek a veszprém környéki dolomit sziklákön a helyszínen szemlélték meg az új erdőgazdasági „csodagépet”, amely 70 centiméteres átmérőjű, hatalmas szálfákat dönt ki tövestől. az sz 100-as lánctalpas traktorra szerelt szerkezet feleslegessé teszi a fűrészgépek és a tuskókiemelő hosszadalmas munkáját, szinte pillanatok alatt tövestől fordítja ki a szálfákat az új telepítésre kijelölt erdőrészeken. az új gép teljesítőképessége a fűrészgépekének 4-5-szöröse. a legutóbbi üzemi adatok szerint 157 óra alatt 3 360 köbméter fát döntött ki, napok alatt erdőket tüntetett el. a nagy gyökerektől, valamint a bőzöttől megtisztított dolomit sziklás talajt azután 70 centiméter mélyen felszántják, majd földgyalukkal elsimítják, s így alkalmasá teszik a gépi csemeteültetésre. a mélymegmunkálással, valamint a vizgazdálkodás javításával átalakul a sziklás talajszerkezet és viszonylag jó termőréteg képződik. a szakemberek megsemmisítették a korábbi évek kopár telepítéseit és megállapították, hogy a hektáronként elültetett 20 000 csemete szinte veszteség nélkül eredt meg és a hasznavehetetlen, letarolt talajok helyét újra erdők foglalják el. a helyszíni szemléket és bemutatókat a délutáni órákban vita követte. /mti/

--

17.47/a

- 40 -

bb 68. Lenin-ünnepségek vidéken

ö vid fm/Lm fm

1964. április 21.

Lenin születésének 94. évfordulója alkalmából kedden több vidéki városban rendeztek emlékünnepeket.

komló főterén a bányaváros párt-, állami és társadalmi szervezeteinek képviselői megkoszorúzták Lenin szobrát. - pécssett nagyszabású ünnepséget rendeztek az ipari üzemek, az oktatási intézmények és a területi pártszervezetek képviselőinek részvételével.

az egrri megemlékezésen sipos istván, a városi pártbizottság végrehajtóbizottságának tagja mondott beszédet. - a hatvani Lenin termelőszövetkezet tagsága a városi művelődési házban rendezett diszünnepeken emlékezett a nagy proletárvezérre.

a kiskunfélegyházi ünnepélyen dr. laczkó tibor, az mszmp járási-városi bizottságának titkára méltatta Lenin életét és munkásságát, majd a móra ferenc művelődési ház irodalmi színpadának tagjai adtak művészi műsort. /mti/

--

bb 69. április 25-én emlékkiállítás nyílik a képzőművészeti főiskolán gruber béla munkáiból

i tf/hné-Lm fm

1964. április 21.

a magyar képzőművészeti főiskola és a kiállítási intézmények rendezésében április 25-én, szombaton 13 órakor emlékkiállítás nyílik gruber bélának, a főiskola festő főtanácsa tavaly elhunyt hatodéves növendékének alkotásaiból. a tárlaton a tehetséges fiatal festő - bernáth aurél egykori tanítványa - több mint 80 művét mutatják be: olaj- és tempera-festményeket, rajzokat, pasztell- és akvarellképeket.

a tárlat megnyitó ünnepségén - a főiskola 6. kerület népköztársaság utja 69-71. szám alatti kiállító termében - végvári lajos művészettörténész, tanszékvezető tanár mond beszédet. a kiállítást május 17-ig naponta 11-19 óráig tartják nyitva. /mti/

--

17.52/a

- 41 -

mo

mo

bb 70. shakespeare-émlékest a rátkai márton színészklubban

i fe/hné-lm fm

1964. április 21.

shakespeare születésének 400. évfordulója alkalmából a rátkai márton színészklub emlékestet rendezett. a nagy angol drámaíró műveiről dr. benedek marcell író tartott előadást. ezután bemutatták a shakespeare 5. henrik című műve nyomán készült filmalkotást./mti/
-.-

bb 71. 25 fok árnyékban: európa legmelegebb tája dél-magyarország és észak-jugoszlávia - nyugatról hűvösebb áramlat, esőfront közeleg

i cs/tm- ká

1964. április 21.

átalakulás előtt az időjárás - közölték a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán. a közép-európai anticiklon - amelynek a derült, szép időt köszönhetjük - hétfőn az égei- és a fekete tenger fölé húzódott át, ugyanakkor az atlanti óceáni ciklon kelet felé indult, s a központja máris elérte a brit-szigetek térségét. az egyre mélyülő, óriási ciklon keleti oldalán kisebb, ugynevezett peremciklonok alakultak ki. az egyik peremciklon hétfőn a német demokratikus köztársaság és lengyelország határvidékei fölé érkezett, s frontjai a két németország területén, továbbá az alpok és az adriai tenger partvidékén sokfelé okoztak záporokat, zivatarokat, a nappali hőmérsékleti szint általában 5-6 fokkal csökkent.

hazánkban már hétfőn erős felhősödés kezdődött, különösen a zagyva és a tizza vonalától nyugatra, csapadékot azonban csupán az északi határvidék néhány állomása jelentett. az erős felhősödés ellenére hétfőn országsszerte 19-25 fokig emelkedtek a maximumok. kedd reggel általában 8-12 fok volt a legalacsonyabb hőmérséklet, csak néhány fagyzugban tapasztaltak a talajszinten plusz 1-2 fokig terjedő erősebb lehülést. kedden már a koradélutáni órákban országsszerte 19-24, miskolcon, szolnokon, kecskeméten és békéscsabán 25 fokot mutattak a hőmérők. ezt a „nyári nap” küszöbértékét jelentő 25 fokos felmelegedést a déli, délnyugati széllel áramló szubtrópusi levegő okozta. a napi közép-hőmérséklet hétfőn 4.8, kedden kereken 5 fokkal volt magasabb az időszaknak megfelelő sokévi átlagnál.

/ folyt.köv./
17.58/a

- 42 -

bb. 71./ 25 fok..... folyt. / Lm

a következő napokra várható időjárást illetően a meteorológusok kedvező fordulatként emlegetik a hét második felére fokozatosan bekövetkező változást, amely a jelenlegi szinte abnormális meleget az időszaknak megfelelő szintre szorítja vissza, ugyanakkor valószínűleg csapadékot is hoz majd a helyenként már tulságosan megszikkadt mezőkre, a zsenge, vagy éppen keletfelben levő vetésekre. a nagy atlanti óceáni front első nagyobb hulláma kedden elérte portugália, franciaország nyugati partvidékeit és a brit szigeteket, ahol kiterjedt esőzések kezdődtek. ezeken a területeken - sőt már olaszország középső vidékein is - mint például a stockholm, prága és velence vonalától keletre eső területeken, vagy éppen a jelenleg európa meleggócát képviselő dél-magyarországon és észak-jugoszláviában. az atlanti lég-hullámok, s velük az esőfrontok azonban csak lassan „verődnek”, el a kontinens belső területei fölé, így hazánkban még szerdán sem lesz erősebb lehülés. a jelek szerint a hajnali minimumok 6-11, a szerdai maximumok 17-22 fok között alakulnak ki. a délnyugati, déli szél élénk marad, s országsszerte, de főleg az északnyugati vidékeken ismét erősebb felhősödésre, többhelyütt már kisebb záporokra, zivatarokra is kell számítani./mti/
✓ **Tényegesen alacsonyabb hőmérsékleti maximumok alakultak ki,**
-.-

bb 72. magyar delegáció utazott az osztrák-magyar zenepedagógusok bécsi találkozója

k ol/gk-lm fm

1964. április 21.

kedden négytagú delegáció utazott az osztrák-magyar zenepedagógusok bécsi találkozója. a küldöttség tagjai: szőnyi erzsébet és sándor frigyos zeneszerzők, a liszt ferenc zene-művészeti főiskola tanárai, irsai vera, a fővárosi zeneiskola központ igazgatója és dr. surányi imre, a kulturális kapcsolatok intézetének főelőadója. szerdán bécsbe utazik a szilágyi erzsébet gimnázium kamarakórusa is, amely fellép a collegium hungaricumban április 22-én rendezendő koncerten./mti/
-.-

18.03/a

- 43 -

bb 73. kádár jános és római sándor visszaérkezett a szovjet-unióból

t bc/hmé-Lm zs

1964. április 21.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke és római sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, akik n.sz. hrucsov 70. születésnapja alkalmából baráti látogatást tettek a szovjet-unióban, kedd délután visszaérkeztek budapestre. a küldöttséggel együtt visszaérkezett erdélyi károly külügyminiszterhelyettes.

a küldöttség fogadására a nyugati pályaudvaron megjelent biszku béla, az mszmp központi bizottságának titkára, fehér lajos, a kormány elnökhelyettese, nemes dezső, az mszmp központi bizottságának titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, mód péter, a külügyminiszter első helyettese. jelen volt a fogadtatásnál g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete./mtk/

.-.

bb 74. országos tsz. üzemszervezési tanácskozás hartán

vid gk-Lm ká

1964. április 21.

a földművelésügyi minisztérium termelészövetkezeti üzemszervezési főosztálya kétnapos országos tapasztalatcserét rendezett a hartai lenin tsz.-ben a termelészövetkezeti főkönyvelők részvételével. a tanácskozáson megjelent királyi ernő földművelésügyi miniszterhelyettes.

a közgazdasági és számviteli szakemberek a hartai közös gazdaságban bevezetett tsz.-vezetési és ügyviteli módszereket tanulmányozták. a lenin tsz.-ben évek óta munkaegység nélküli készpénzfizetési elszámolást alkalmaznak. a tagok által végzett munka értékét havonta számfejtik, s annak 70 százalékát kifizetik, a többit pedig év végén kapják kézhez a szövetkezeti gazdák. a közös bevételből havonta 700.000-800.000 forintot osztanak szét. mint bebizonyosodott, a részesedésnek ez a formája bevált, ösztönzőleg hat a termelésre. ennek eredménye, hogy a közös gazdaság termelési értéke az elmúlt két év alatt hatmillió forinttal növekedett./mti/

.-.

18.30/a

- 44 -

me

bb 75. megteremtettük magyarországon shakespeare második hazáját - marton endre, a nemzeti színház főrendezőjének nyilatkozata

i fe/hmé szb fm

1964. április 21.

a nemzeti színház április 23-án diszeldadón emlékezik meg shakespeare születésének 400. évfordulójáról. ebből az alkalomból marton endre érdemes művész, a nemzeti színház kossuth-díjas főrendezője a következőket mondta az mti munkatársának:

- shakespeare neve valósággal összeforrt irodalmunkkal és színjátszásunkkal. a magyar színészet hőskorában vándorszínészek adták elő shakespeare darabjait: déryné, kántorné, meyeri, szentpétery, egressy voltak az elsők, akik megismertették a közönséggel a halhatatlan angol drámaíró remekeit.

shakespeare igazi otthona az 1837-ben megnyílt nemzeti színház lett. egymás után tüzték műsorra a nagy tragédiákat és az új színésznemzedék - laborfalvi, lendvai, egressy - neve a köztudatban egy-egy shakespeare-hőssel fonódott össze. a színpad pedig fellelkesítette legnagyobb költőinket: vörösmarty, petőfi, arany shakespeare mélyreható gondolatainak lettek hű tolmácsolói és olyan műfordításokkal ajándékozták meg a színházakat, amelyek páratlan szépségükkel a magyar irodalom remekeivé váltak.

- shakespeare első „apostolait”, a 19. század első felének művészeit, újabb és újabb tehetségek váltották fel - jászai mari, márkus emília, ujházi ede, pethes imre, ódry árpád, bajor gizi, somlay artur, bartos gyula -, hogy csak a legnagyobbakat említsük -, és shakespearenek szinte valamennyi műve színrekerült. a század végén pedig feltűnt az első, mai értelemben vett rendező, paulay ede, aki az egyes színészek alakításán túl az együttes munkáját is magas színvonalra emelte. századunkban pedig hevesi sándor nagyszerű gondolatokkal gazdagította a magyar shakespeare-színjátszást, elméleti és gyakorlati munkáiban boncolgatta, milyen is „az igazi shakespeare”,.

- ma, amikor az egész világon shakespeare születésének 400. évfordulóját ünneplik, boldogan és büszkén foglalunk helyet az ünneplők első sorában. nagy elődeink nyomdokain haladva az elmúlt 19 év alatt megteremtettük magyarországon shakespeare második hazáját. vidéken és a fővárosban színházaink nagy sikerrel játszották és játsszák shakespeare örökbecsű műveit és a nézők tiz- és tizezrei hallgatták és hallgatják a ma emberéhez szóló gondolatokat, amelyek az emberben rejlő jó feltárására, az élet szebbé formálására lelkesítenek. ezek a gondolatok irányítják mindennapi munkánkat a leár király most folyó próbáin, amelynek rendezője vagyok. e gondolatok jegyében született a jubileumi év első előadása, a macbeth, ezek fűtik a julius caesar szereplőit és az ország többi színházának művészeit.

/folyt.köv./

18.37/a

- 45 -

me

bb 75. /megteremtettük... 1. folyt./- szb

a jubileumi év elmúltával is folytatjuk a shakespeare-előadások sorát, amelyek az emberiség közkincsét, a halhatatlan angol drámáirót, shakespeare-t még szélesebb körökben teszik majd népszerűvé. /mti/

--

bb 76. május elsején nyitnak a kerthelyiségek - ismét a lánc-hidhoz kerül a kék duna - új büfépavilonokat kap a vár, a városliget, a római-part - a főváros vendéglátóipara készül a nyári idényre

t kf/gk szb vg

1964. április 21.

a kellemes tavaszi, szinte nyári idő különösen a hétvégeken mind több embert csalogat a szabadba, megélnék a vendéglátóhelyek, növekszik a forgalom, a feladat. ezzel kapcsolatban venes józsef, a budapesti vendéglátóipari tröszt igazgatója kedden sajtótájékoztatón ismertette nyári felkészülésüket, terveiket.

elmondta, hogy bár a hosszan tartó tél nehezítette a vendéglátóipar korai felkészülését, a jó idő nem érte váratlanul az érintett vendéglátóipari üzleteket, a kirándulóhelyeken, a budai hegyekben az éttermek, vendéglők már a szabadban terített asztaloknál várták a vendégeket. s hogy nem hiába, azt jól mutatja a forgalom, az elmúlt két hét végén a forgalom 20-35 százalékkal haladta meg a múlt év azonos időszakát. az eszpresszók, cukrászdák egy része - ha nem is teljes nyári díszben - már kitélepítette szokásos teraszait, többé-kevésbé befejeződtek a nyári előkészületek, a szépítgetés, csinosítgatás után május elsején az összes budapesti kertvendéglő, utcai terasz, szám szerint több mint 300, megnyílik, s naponta mintegy 80 000 vendég ellátásáról, szórakoztatásáról gondoskodik. ettől az időtől megkezdődik a vendéglátóipar személyzetének megerősítése. őszig mintegy 2 500 kiegészítőt vesznek fel. minden ellenkező híreszteléssel szemben május elsején a szokott helyén, a láncidnál nyílik meg a kék duna vízvendéglő.

a tröszt anyagi erejéhez mérten igyekszik bővíteni idényjellegű hálózatát. így például a széchenyi-strand tulsufolt büfét új pavilonnal tehermentesítik. a római-parti strandon egyebek között három új büfepavilont nyitnak. a városligetben is két állandó büfé és három nagyobb mozgó árusítóhely segíti a ligeti sétálók, szórakozók ellátását. a vár egyre növekvő idengenforgalmával a meglévő vendéglátó hálózat nem tud megbirkózni, hiszen a helyi lakosság ellátása is komoly gondot okoz. ezen úgy segítenek, hogy két állandó pavilonon kívül gyorsan telepíthető kis árusítóhelyeket, büféket, fagyfaltozókat, esetleg sátrakat állítanak fel a várban.

/folyt.köv./
18.55/a

- 46 -

me

bb 76. /május elsején... 1. folyt./- szb

az ellátást az igényeknek megfelelően igyekeztek előkészíteni. az évek óta hiányzó barnasört már 60 fővárosi vendéglátóipari helyen árusítják. a tavalyival szemben 15 vagonnal több, összesen 300 vagon fagylatot készítenek a nyárra. ehhez nagy segítséget nyújt a rövidesen munkábaálló 40 ugynevezett lágyfagyalt készítő gép. a nyár legfontosabb italából, a sörből őszig több mint 400 000 hektoliterrel rendeltek az éttermek és vendéglők. ezenkívül 10.5 millió üveg üdítőital és több mint kétmillió palack gyümölcslé várja majd a szomjazó vendégeket. /mti/

--

bb 77. baráti találkozók - ajándékok külföldi fiataloknak - országsszerte megemlékeznek a gyarmati ifjuság szolidaritásának napjáról

ö vid-di/hné szb zs

1964. április 21.

a fiatalok az előző évekhez hasonlóan az idén is széles körben, gazdag programmal emlékeznek meg április 24-ről, a gyarmati ifjuság szolidaritásának napjáról.

a legtöbb helyen - például szabolcs-szatmár, győr-sopron, komárom, zala megyében - gyűléseket, csoportos beszélgetéseket rendeznek, amelyeken a szabadságukért, függetlenségükért harcoló népek fiainak életéről, nehéz helyzetéről beszélnek az előadók. szó esik a nevezetes napról a kiszervezetek taggyűlésein és az uttörők csapatösszejövetelén is. a nagyobb megmozdulásokra, mint például a nyíregyházi ifjusági gyűlésre, a győri, a tatabányai szolidaritási demonstrációkra meghívták a hazánkban tartózkodó afrikai fiatalok képviselőit is. a megemlékezéseketagszólván mindenütt műsor követi, amelyen a magyar műkedvelő együtteseken kívül izelítőt adnak nekik művészetéből a vendégek.

dunaujvárosban apró ajándéktárgyakat készítenek az afrikai fiataloknak a kiszisták. heves megyében már kedden megkezdődtek a gyarmati ifjuság szolidaritásának napjával kapcsolatos megemlékezések. több mint száz, hazánkban tanuló külföldi ösztöndíjas látogatott egerbe és környékére, s a 46 országot képviselő diákok részt vettek az ostoroson és verpeléten tartott ünnepi gyűléseken.

nagy szabású megmozdulások lesznek április 24-én az egyetemi városokban, ahol együtt tanulnak a magyar és a külföldi fiatalok. debrecenben például a bartók-teremben tartják a nagygyűlést, s a gyarmati országokból érkezett diákok adnak műsort.

/folyt.köv./
19.02/a

- 47 -

me

bb 77. /baráti találkozók -... 1. folyt./- szb

az orvostudományi egyetemen a népek barátságának jegyében ünnepi klubestet rendeznek. Pécsen a tudományegyetem aulájába összehívott találkozón felszólalnak többek között a jemeni diákok képviselői is. Szegeden a kisz vendégül látja a gyarmati sorból most felszabadult országok fiataljainak egy csoportját. A vendégek: az orvostudományi egyetem külföldi ösztöndíjasai, és a mezőgazdasági gépszerelő szakmával ismerkedő algériai fiatalok. Csongrád megyében egyébként több községben könyv- és fényképkiállításokat nyitnak a gyarmati ifjúság napján.

Kaposvárott pénteken este több mint ötezer fiatal fáklyás felvonulása nyitja meg az ifjúsági nagygyűlést, amelyen felszólat több külföldi, afrikai és ázsiai diák is. A város számos üzemeiben baráti találkozót rendeznek, ahol a távoli földrészek fiataljai népük harcairól, életéről számolnak be./mti/

--

bb 79. aurelien sauvageot,

-Lm la

1964. április 21.

a párizsi élő keleti nyelvek akadémiájának professzora, kedden délután az írószövetségben magyar írókkal találkozott./mti/

--

19.05/a

- 48 -

Mp

bb 78. magyar államférfiak részvétlívira dimitr ganev, a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése elnökségének elnöke elhunyt alkalmából

tné-lm zs

1964. április 21.

a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése elnökségének, a bolgár kommunista párt központi bizottságának, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának

s z ó f i a

kedves elvtársak, drága barátaink!

Mély megrendüléssel értesültünk arról a veszteségről, amely az egész bolgár népet, a bolgár kommunista pártot érte, dimitr ganev elvtárs, a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése elnöksége elnökének, a bolgár kommunista párt politikai bizottsága tagjának elhunytával.

dimitr ganev elvtárs a bolgár nép hű fia volt, aki egész életét népe felemelkedésének és boldogulásának szentelte. A magyar nép őszintén tisztelte dimitr ganev elvtársat, a magyar és a bolgár nép barátságának, a szocialista országok testvéri összefogásának, a nemzetközi munkásmozgalomnak odaadó harcosát.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a forradalmi munkás-paraszt kormány és az egész magyar nép nevében őszinte részvétünket fejezzük ki és osztozunk abban a gyászban és fájdalomban, amelyet dimitr ganev elvtárs elhunytával a bolgár népnek okozott.

dobi istván,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke

kádár jános, a
magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára./mti/

--

18.50/a

-49-

Mp

bb 77. /baráti találkozók -... 1. folyt./- szb

az orvostudományi egyetemen a népek barátságának jegyében ünnepi klubestet rendeznek. Pécsen a tudományegyetem aulájába összehívott találkozón felszólalnak többek között a jemeni diákok képviselői is. Szegeden a Kisz vendégül látja a gyarmati sorból most felszabadult országok fiataljainak egy csoportját. A vendégek: az orvostudományi egyetem külföldi ösztöndíjasai, és a mezőgazdasági gépszerelő szakmával ismerkedő algériai fiatalok. Csongrád megyében egyébként több községben könyv- és fényképkiállításokat nyitnak a gyarmati ifjúság napján.

Kaposvárott pénteken este több mint ötezer fiatal fáklyás felvonulása nyitja meg az ifjúsági nagygyűlést, amelyen felszólal több külföldi, afrikai és ázsiai diák is. A város számos üzemében baráti találkozót rendeznek, ahol a távoli földrészek fiataljai népük harcairól, életéről számolnak be./mti/

--

bb 79. aurelien sauvageot,

-Lm La

1964. április 21.

a párizsi élő keleti nyelvek akadémiájának professzora, kedden délután az írószövetségben magyar írókkal találkozott./mti/

--

19.05/a

- 48 -

mp

bb 78. magyar államférfiak részvétlívira dimitr ganev, a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése elnökségének elnöke elhunyt alkalmából

tné-lm zs

1964. április 21.

a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése elnökségének, a bolgár kommunista párt központi bizottságának, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának

s z ó f i a

kedves elvtársak, drága barátaink!

Mély megrendüléssel értesültünk arról a veszteségről, amely az egész bolgár népet, a bolgár kommunista pártot érte. Dimitr Ganev elvtárs, a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése elnöksége elnökének, a bolgár kommunista párt politikai bizottsága tagjának elhunytával.

Dimitr Ganev elvtárs a bolgár nép hű fia volt, aki egész életét népe felemelkedésének és boldogulásának szentelte. A magyar nép őszintén tisztelte Dimitr Ganev elvtársat, a magyar és a bolgár nép barátságának, a szocialista országok testvéri összefogásának, a nemzetközi munkásmozgalomnak odaadó harcosát.

A magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a forradalmi munkás-paraszt kormány és az egész magyar nép nevében őszinte részvétünket fejezzük ki és osztozunk abban a gyászban és fájdalomban, amelyet Dimitr Ganev elvtárs elhunytával a bolgár népnek okozott.

Dobi István,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke

Kádár János, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára./mti/

--

18.50/a

-49-

mp

bb 80. időjárásjelentés

gk-lm bs

1964. április 21.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. április 21-én,
kedden 19 órakor:

a hőmérséklet kissé csökken

várható időjárás szerda estig:

változó mennyiségű felhőzet, néhány helyen záporosó,
zivatar, időnként élénk délnyugati, nyugati szél. várható
legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 15-20 fok között./mti/

bb 81. tovább bővíti a tanyai kollégiumok hálózatát
hajdu-bihar megyében

vid gk-lms zs

1964. április 21.

a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden
megtárgyalta a gyermek- és ifjúságvédelmi munka tapasztalatait,
valamint a társadalmi bizottságok tevékenységét.

megállapította, hogy az elmúlt években jelentősen fejlődött a gyermek- és ifjúságvédelem, szélesedett a társadalmi összefogás. a berettyóújfalui gyermekvárosban 30 gyermek elhelyezésére alkalmas óvodát adtak át. tégláson négytantermes új iskolát kapott a gyermekotthon. a polgári, tiszacsegei és hortobágyi tanyai gyermekek kollégiuma után társadalmi összefogással létrehozták a nagyhegyesi kollégiumot, amelybe 40 tanyai gyermek költözött be. tervbevették, hogy ebesen, hajduböszörményben és ujszentmargitán is megvalósítják a tanyai gyermekek kollégiumát. /mti/

19.20/a

- 50 -

bb 82. a szerkesztőségek figyelmébe!

i zs/lm szb

1964. április 21.

az alábbiakban rendelkezésre bocsátjuk pap jánosnak, a minisztertanács elnökhelyettesének némileg rövidített beszédét, amelyet a szerdai lenin emlékünnepségen mond el. a beszéd e m b a r g ó s, csak jelzésre használható fel!

x x x

tisztelt hallgatóim! kedves elvtársak!

„Lenin élt, Lenin él, Lenin élni fog!„ - a költő szavaival emlékezünk mi magyarok és velünk együtt szerte a nagyvilágban száz- és százmilliók 1870 április 22-re, arra a napra, amelyen vlagyimir iljics lenin született. a lánglekű forradalmár, az új forradalmi pártnak és a világ első munkás-paraszt hatalmának alapítója, a tudós tanító, a zseniális szervező, az embereket szerető nagyszerű ember születésének napja az emberi történelem tavaszának nagy ünnepe - kezdte beszédét a minisztertanács elnökhelyettese. a továbbiakban hangsúlyozta, hogy amikor lenin a politika küzdőterére lépett, az imperializmus egységes lánc, bilincse fogta át a földkerekség országait, ma a szocializmus és a kommunizmus már nem csupán kísértetként járja be Európát, hanem világméretűben győzelmeskedik. hamis próféták sokszor jóslgatták az első szocialista állam összeomlását - a világhatalommá vált szovjetunió azonban él, alkot, a kommunizmust építi és lebirhatatlan gazdasági, tudományos, katonai erejének birtokában önzetlen támogatója a szabadságért küzdő népeknek, kimagasló harcosa a béke védelmének és megszilárdításának, a kommunisták mögött a világ különböző országaiban százmilliók sorakoznak fel, a szocializmus, a kommunizmus erői ma már a történelem alakulásának döntő tényezőjévé váltak; az erőviszonyok végérvényesen és visszavonathatatlanul a szocializmus, a haladás és a béke javára változtak meg.

pap jános ezután arról beszélt, hogy a magyar kommunisták, a magyar hazafiak büszkén hivatkozhatnak arra: népünk már az első világháború időszakában eljegyezte magát a leninizmussal, a szocializmussal. magyar munkások és parasztok is ott álltak a nagy októberi forradalom zászlai alatt és igaz internacionalistaként fegyverrel védelmezték a fiatal szovjet hatalmat, mert osztálytudatuk megértette velük, hogy ily módon egyben az elnyomott magyar nép szabadságáért és jövőjéért állnak csatasorba. a magyar kommunisták, a magyar proletárok lenint követték, amikor 1919-ben megteremtették a tanácsköztársaságot. sötét és gyászos volt az ellenforradalom negyedszázados uralma, de a szocializmus országában vetett bizalom és reménykedés fény sugarat jelentett az éjszakában. a magyar kommunisták és más hazafiak ezernyi vésztellességgel szembeállva a szovjetunió példájával hirdették a marxizmus-leninizmus igazságát, 19 évvel ezelőtt a szovjetunió fiai szabadították fel hazánkat a fasizmus rémuralma alól, elhozták számunkra a lehetőséget, hogy újra megteremtsük és megdönthetetlené építsük a dolgozó nép hatalmát.

/folyt.köv./
21.03/a

- 51 -

bb 82. /szerk. figy. pap beszéd... 1. folyt./- szb

- visszatekintve az elmúlt 19 esztendő történetére, általános tapasztalatként szűrhetjük le, hogy népünk felszabadult ereje hatalmasat alkotott, amikor a párt vezetésében a lenini tanítások érvényesültek - folytatta. - a rendkívül súlyos hibák akkor következtek be, amikor a vezetés letért a helyes útról, megsértette a lenini normákat. pártunk és kormányunk levonta a tanulságokat, s ma bátran elmondhatjuk, hogy az alkotó marxizmus-leninizmus útján járunk és velünk halad ezen az úton az egész magyar nép!

- Lenintől tanultuk meg, hogy fáradhatatlanul dolgozzunk a nép és pártja, kormánya eggyéforrottságáért, a szocialista nemzeti egység kikovácsolásáért és megszilárdításáért. tőle tanultuk meg, hogy csak a népbe, a tömegekbe vetett rendíthetetlen bizalommal szerezhethetjük és őrizhetjük meg a nép bizalmát, biztosíthatjuk kezdeményező erejének teljes kibontakozását. népünk a bizalomra bizalommal válaszolt. ez a bizalom, összeforrottság jelenti népköztársaságunk erejét, a néphatalom szilárd biztosítékát. népünk munkája - pártunk vezetésével - új életet teremtett a magyar ugaron. legyőztük a gazdasági elmaradottságot. azelőtt nem hitt, nem is remélt ütemben fejlődik iparunk és mezőgazdaságunk is, közoktatásunk és egészségügyünk, szépül és gazdagodik népünk élete.

- Lenin a forradalmár állhatatos szenvedélyességével harcolt a munkásmozgalom egységéért, elvi harcaiban leleplezte, pellengérré állította a megalkuvókat, a legkülönbözőbb opportunistákat, az áruló revizionistákat, a kalandor trockistákat, a dogmatikusokat, a forradalmi frázisokat szajkózó, magukat mindenkinél radikálisabbnak dicsőítő ál-baloldaliakat. megtanultuk tőle, hogy nem lehet, nem szabad letérni a marxizmus útjáról sem jobbra, sem balra, mert ez fékezi a fejlődést, kárt okoz a pártnak, a népnek. ezért az ő szellemében folytatja pártunk a kétfrontos harcot. ellenforradalmárok, revizionisták és dogmatikusok elleni harcban alakítottuk ki pártunk, a lenini típusú forradalmi párt eszméit, politikai és szervezeti egységét. a jóindulatu tévedők türelmes felvilágosításával és nevelésével, de ha a szükség úgy kívánja, a zavartkeltőkkel és a támadókkal szemben a kellő erély alkalmazásával is megvédelmezzük pártunk és népünk egységét, jöjjön bár az ártó szándék jobbról, vagy balról, bármely oldalról, bárki részéről is! s internacionalista kötelességünknek tartjuk, hogy legjobb képességünk és lehetőségünk szerint védelmezzük a szocialista országok és a nemzetközi kommunista mozgalom egységét minden bomlasztó tevékenységgel szemben.

- nem mi akartuk - a kínai kommunista párt vezetői kényszerítették ránk a nyilvános vitát a nemzetközi munkásmozgalom és az egész emberiség mai sorsdöntő kérdéseiről. a vitát azonban vállaltuk, mert meg kell védelmeznünk a marxi-lenini elvek tisztaságát, az emberiség alapvető érdekeit azokkal a hibás nézetekkel, súlyos torzításokkal, káros állásfoglalásokkal szemben, amelyeket a kínai vezetők képviselnek.
/folyt.köv./
21.10/a

- 52 -

me

bb 82. /szerk. figy. pap beszéd... 2. folyt./- szb

- sajnos, a kínai vezetők nem vették tudomásul, hogy a kommunista- és munkáspártok hatalmas többsége elutasította hibás nézeteiket, s ma már fellépésüket egyre inkább az határozza meg, hogy nem elvi ideológiai vitát folytatnak, hanem rágalmaszó hadjáratot indítottak a szovjetunió kommunista pártja és annak központi bizottsága ellen. dühödtt hazugságokat zudítanak a többi testvérpártra, az egész nemzetközi munkásmozgalomra, így a mi pártunkra is. sok kérdésben a trockizmus és a nagy-kínai sovinizmus mocsarába süllyednek, szakadár tevékenységet folytatnak: renegát elemekből csoportosulásokat, frakciókat szerveznek. antileninista kalandorpolitikájukat rá akarják erőszakolni más pártokra, bomlasztó aknamunkával éket akarnak verni a szocialista közösség országai és népei közé, bőriük színe és fajtájuk szerinti megkülönböztetéssel szembe akarják állítani egymással a világ népeit.

- **népünk** az ujságainkban nyilvánosságra hozott állásfoglalásokból megismerte a kínai vezetők antileninista aknamunkájának tényeit, kalandor koncepcióit, s egyetért pártunk központi bizottságának határozatával, amely megbélyegezte és elítélte a kínai vezetők szakadár tevékenységét és szovjetellenes rágalmaikat.

- népünk felháborodással értesült a kínai vezetőknek arról az álláspontjáról is, amely szerint nem kell kijavítani a személyi kultusz időszakában elkövetett megdöbbenően súlyos hibákat, amelyek mérhetetlen károkat okoztak hazánkban is a szocializmus ügyének és az egész nemzetközi forradalmi munkásmozgalomnak. a lenini normák követésével a mi pártunknak volt ereje, hogy felszámolja a személyi kultusz összes káros megnyilvánulásait, amelyek idegenek a marxizmustól. sok keserűséget és fájdalmat okoztak népünknek a törvénytelenések. nem azért harcoltunk keményen a kollektív vezetés, a lenini normák, a szocialista törvényesség helyreállításáért, hogy most eltűrhetnénk új, vagy régi formában a személyi kultusz visszaállítására irányuló bármilyen törekvést.

pap jános hangsúlyozta, hogy a párt és a kormány töretlenül folytatja eddigi politikáját, amelyet egész népünk helyesel és támogat.

- népünk egységes állásfoglalását és lenin tanítását követjük akkor is, amikor kijelentjük: továbbra is a különböző társadalmi berendezkedésű országok békés egymás mellett élésének hívei vagyunk, lankadatlanul küzdünk a háború elhárításáért, a békéért, azért, hogy a két társadalmi rendszer békés gazdasági versenyben mérje össze erejét és bizonyítsa be, melyik tud többet adni az emberek millióinak, melyik tud többet tenni az emberért.

- a kommunista pártok - közöttük a mi pártunk - mindig is az emberiség megmentéséért, a háború megelőzéséért küzdöttek. történelmi tény, hogy a szovjet hatalom első deklarációja a vérontás abbahagyására, a béke megteremtésére szólította fel a nemzeteket és kormányaikat.
/folyt.köv./

21.17/a

- 53 -

me

a szocialista vilárendszer létrejöttének és megszilárdulásának eredményeként ma már nem az imperialista nagyhatalmak, egyes tőkés csoportok kénye-kedvétől függ, hogy kirobban-e a háború, vagy fennmarad-e a béke; elpusztulnak-e százmilliók és a megmaradtak nemzedékeken át sínylik-e az atomháború irtózatossá vált következményeit, vagy pedig élnek és harcolnak tovább a jobb, emberibb életért és az egész emberiség boldogabb jövőjéért. meggyőződésünk szerint a szocialista vilárendszer már ma is olyan gazdasági és katonai potenciállal rendelkezik, hogy a békés egymás mellett élés elvét rá tudja kényszeríteni azokra a hatalmakra és nagytőkés érdekeltségekre, amelyek a szocializmus és kapitalizmus harcát világpusztító háborúval szeretnék eldönteni. ezt bizonyítja a moszkvai részleges atomcsend-szerződés, az a megállapodás, amely kimondja, hogy a nagyhatalmak nem bocsájtanak fel az ürbe nukleáris fegyvereket, valamint az a napjainkban született szovjet-amerikai-angol elhatározás, hogy csökkentik a hadi célokat szolgáló hasadó anyagok gyártását. a békét akaró embermilliók állhatatos küzdelme lépésről-lépésre mind közelebb hozza a megvalósuláshoz az emberiség örök vágyát, a békét, a fegyverek és a félelem-nélküli életet.

a minisztertanács elnökhelyettese ezután hangoztatta, bizonyos, hogy a békés gazdasági verseny a szocialista országok javára dől el. e versenyben akkor teljesítjük a ránk háruló kötelezettséget, ha fegyelmetten, okosan, szervezeten dolgozunk, takszerűen gazdálkodunk, ha mindent megteszünk terveink pontos megvalósításáért, segítjük a szocialista közösség gazdasági erejének növelését, népünk életének további javításán fáradozunk.

a miniszterelnökhelyettes ezután arról beszélt, hogy az éberség egy pillanatra sem lankadhat, mert a háború kirobbantására törekvő erők készen állnak arra, hogy világhatalmukba rántsák az emberiséget. kiemelte, hogy a békéért folyó harcnak szerves része a gyarmati elnyomás és a neokolonializmus elleni küzdelem segítése, támogatása, majd így folytatta:

- nincs magasabb, szebb feladat, mint az embereket boldoggá tenni. lenin nem féltette a munkásmozgalmat, a népet az élet-színvonal emelkedésétől, a polgárháború és az intervenció lángtengerében is látta és fel is vázolta a boldogabb jövő körvonalait. tudta, hogy a legnagyobb kincs a szabadság, de ennek kivívása után azt is lehetővé kell tenni, hogy az elnyomóitól megszabadult ember - a közösség javára végzett munkája alapján és annak arányában - hozzájuthasson mindazokhoz az anyagi és szellemi javakhoz, amelyeket a régi rendszer kegyetlen törvényei és kiváltságai elzártak előle.

- lenin szerette az életet, szerette az embereket. őt követjük, amikor minden cselekedetünket a jobb élet megteremtése, az ember szolgálata irányítja, amikor azt választottuk életünk értelmének és céljának, hogy mindent az emberért tegyünk. azért küzdünk a szocializmusért, a kommunizmusért, hogy békében és boldogságban éljen népünk, minden becsületes dolgozó ember, az egész emberiség.
/folyt.köv./

- ugyanakkor még jobban meg kell tanulnunk azt, hogy nem elég általában az egész népért, az egész emberiségért dolgoznunk, hanem többet, jobban és nagyobb megértéssel, figyelemmel kell foglalkoznunk az egyes emberek ügyeivel úgy, ahogyan az ő egész élete ezt példázza. töltsön be valaki bármily magas, vagy alacsony tisztséget, soha sem szabad felednie: az emberek nemcsak őt, hanem az általa azon a helyen képviselt rendszerünket is magatartása szerint ítélik meg.

- kedves elvtársak! lenin sokszor figyelmeztetett arra, hogy a forradalmi elméletnek soha nem szabad elszakadnia az állandóan változó élettől, nem szabad engednünk, hogy dogmává kövesedjék, hanem bátran kell alkalmazni az új helyzetre, az új körülményekre. ma is vezérlő utmutatás számunkra és minden kommunista párt számára, amit erről írt: „marx elméletét egyáltalán nem tekintjük befejezett és érinthetetlen valaminek, ellenkezőleg: meggyőződésünk, hogy ez az elmélet csak alapköveit rakta le annak a tudománynak, amelyet a szocialistáknak minden irányban tovább kell fejleszteniük, ha nem akarnak elmaradni az élettől...,,

- ennek az igazi, forradalmi, dialektikus bátorításnak szellemében járt el a szovjetunió lenin-szervezte kommunista pártja és vele együtt a többi testvérpárt, amikor a kommunista világmozgalom 1957-es és 1960-as moszkvai értekezletein egyetértő elhatározás alapján új értékelésekkel és következtetésekkel alkotóan alkalmazta korunk viszonyaira a marxista-leninista elmélet alapelveit. ezekhez az együttes állásfoglalásokhoz híven folytatja politikáját pártunk, a magyar szocialista munkáspárt, amikor vezetői hazánkban a szocializmus teljes felépítéséért folyó munkát, ami egyben - hazánk erejéhez, lehetőségeihez képest - népünk legfőbb hozzájárulása az emberiség sorsdöntő kérdéseinek megoldásához.

- úgy gondolom, akkor emlékezünk meg tegmélőbben nagy tanítónk és vezetőnk születésének évfordulójáról, ha megfogadjuk, hogy továbbra is az ő útján haladunk, s mindennapi munkánkban, egész tevékenységünkben továbbra is minden erőnkkel arra törekszünk, hogy eredményesen valósítsuk meg a gyakorlatban utmutatásait. így emlékezünk meg igaz, kommunista módra vlagyimir iljics leninről, az egyszerűségében is óriássá nőtt pártvezetőről, a népért és az egész emberiségért lobogó halhatatlan forradalmárról, így merítünk erőt új küzdelmekhez és új győzelmekhez tanításainak kiapadhatatlan forrásaiból.

- lenin az erőnk, a tudásunk, a fegyverünk - lenint követve győző az ember és a béke az egész földkerekségen! - mondta befejezésül pap jános. /mtl/

--

-55-

Me

bb 83. versbarát irodalmi est debrecenben

vid gk szb la

1964. április 21.

a debreceni versbarát mozgalom kedden este rendezte első irodalmi estjét. ebből az alkalomból a városba érkezett csóóri sándor, fodor andrás és váci minály költő, akik délután a kossuth lajos tudományegyetemen író-olvasó találkozón vettek részt. este az ady endre művelődési házban nagy érdeklődés mellett került sor a versbarát irodalmi estre, amelyen a fővárosi költőkön kívül közreműködött a debreceni kossuth gyakorló gimnázium szavalóköre. /mti/

..-

bb 84. magyar küldöttség utazott dimitr ganev temetésére

t zs/gk szb la

1964. április 21.

dimitr ganevnek, a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése elnöksége elnökének, a bolgár kommunista párt politikai bizottsága tagjának temetésére kedden este magyar küldöttség utazott szófiába, a küldöttség tagjai: gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az elnöki tanács helyettes elnöke és dr. nezával ferenc, az mszmp központi bizottságának tagja, igazságügyminiszter.

a delegációt a keleti pályaudvaron kiss károly, az elnöki tanács titkára, csanádi györgy közlekedés- és postaiügyi miniszter, bojti jános külügyminiszterhelyettes és gyenes andrás, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője bucsuztatta. ott volt a bucsuztatásánál jancso georgiev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

..-

- v é g e -

21.50/.a

.- 56 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-400, 360-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. április 22.

bb 1. kőbányán 800 személyes mozi, Zuglóban három szakközépiskola épül - ülést tartottak a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai

i hi/gk-lm zs

1964. április 22.

a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai több fontos helyi problémát tárgyaltak legutóbbi üléseiken. a 10. kerületi tanács végrehajtó bizottsága megvizsgálta az idén befejeződő nagyobb építkezések helyzetét. kőbányán ez idő szerint több vállalati irodaház, üzemi szociális létesítmény épül, számottevő beruházásokkal gazdagodik a lakóterület is, az utóbbiak között a legjelentősebb a régóta sürgetett kőbánya mozi létrehozása a pataki istván téren. a 800 személyes, szélesvásznú filmszínház, amelynek nagyterme hangverseny rendezésére is alkalmas lesz, a fővárosi beruházó vállalat építi, 18 millió forint költséggel. a korszerű létesítmény műszaki átadása néhány napon belül megtörténik, a mozi előreláthatólag a nyár elején nyitja meg kapuit.

zuglóban a szakmunkásképzéssel foglalkozott a kerületi tanács végrehajtó bizottsága. a kerületi üzemek szakmunkásutánpótlását lényegesen megkönnyíti majd, hogy a fővárosi tanács, illetve az építésügyi minisztérium támogatásával építőipari, szerszámkészítő és egy vegyes kötszövő és elektroműszerész szakközépiskolát építenek a gyorsan fejlődő városrészben. amíg az új intézmények tető alá kerülnek, az egressy gábor gimnáziumot szakmát adó középiskolává szervezik át, az átszervezés „alapokmánya”, a telefongyár és a gimnázium közötti szerződés, amely szerint az új tanévben évfolyamonként két elektroműszerész, és két mechanikai műszerész osztályt indítanak. a szakmai oktatáshoz szükséges műhelyépület tervét a vegyterv mérnökei társadalmi munkában készítik el. /mti/

..-

-1-